مكتبة الأمل

THE LIBRARY – THE UNIVERSITY OF JORD

המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית / בס"ד, ירושלים, יום ה' ועש"ק פ' ואתחנן, י' מנ"א תשל"ה / הדף היומי: ברכות כ"ז (18 ביולי 75) / שנה כ"ו גליון 8952 המחיר 120 אגורות

נצל את ההזדמנות!!!
מבצע ענק!
הנחה באחוזים גבוהים בלבני גברים, נשים, וילדים
וכן מבחר מגוון של חלוקים ודברי הלבשה כללית
בהלבשת "פאר"
בני ברק רח' חזון איש 3

שתי פגישות של דיניץ עם ק. — יוזמה ישראלית להסכם חדש

„נחושה לא לשאת ולתת תחת אולטימאטום"

וואשינגטון, יום ה' — שגריר ישראל שמחה דיניץ אמר כי הביא משגרת הישוב לממשלתו על דעתם ביחס לבעיות, כאשר נועד היום בוואשינגטון עם שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר.

השגריר דיניץ שוחח עם קיסינג'ר בתום פגישה בת של דקות עם קיסינג'ר.

הוא הוסיף כי הם עומדים להיפגש שוב נוספת הלילה בשעה 01.30 לפי שעון ישראל.

היא סירב להרחיב את הדיבור על היוזמות החדשות אולם כאשר נשאל אם אלה עשויים לצמצם את הפער הדעות בין שני הצדדים, היא השיב „יותר מהולם תקוותנו. הביתית." יומיים לאחר שמצרים הודיעה כי לא תאריך את מנדט כוח האו"ם בסיני, נתפרסמה כאן כשיבין שישראל ביקשה יוזמה מסויימת לקראת הסכם חדש.

מר דיניץ אמר כי לא הגיע לכלל הסכם עקרוני כלשהוא עם ד"ר קיסינג'ר וסירב למסור הערכה מצדו על הסיכויים להשגת הסכם ומועד השגתו.

הוא אמר כי הוא דן עם קיסינג'ר בסירובה של מצרים להאריך את מנדט כוח האו"ם, הנגדיר החלטה זו "כהחלט לא מועילה".

הוא חזר והצהיר על ההחלטה הנחושה של ישראל לא לשאת ולתת תחת לחץ של אולטימאטום, אולם להמשיך במו"מ.

סבורים, כי נציגים אמריקאיים בודקים עתה במועצת הבטחון כדי לראות אם ניתן למצוא נוסחה אשר תאפשר לכוח האו"ם להישאר בסיני, כדי לשמש חייץ בין כוחות ישראל ומצרים.

על פי נוסחה זו שהועלתה כאן, עשויה מועצת הבטחון להאריך את המנדט באמצעות החלטה המאשרה מחדש קריאות קודמות לישראל ליסוג משטחים כבושים.

סבורים כי לדעת ד"ר קיסינג'ר עלול סילוק כוחות האו"ם לסבך במידה רבה את המו"מ.

אם כי מצרים לא תבקש רשמית מכוחות האו"ם להישאר או לאשר את החלטת מועצת הבטחון, הרי היא תהלים עצמה בשתיקה.

משקיפים מציינים, כי העובדה שקיסינג'ר ודיניץ מקיימים שתי פגישות בה קרובות זו לזו, היא בלתי רגילה ויש להם לה חשיבות גדולה מאוד.

• 25 פקידי ממשלה בביירות שאינם אורחים נעצרו כחשודים בגילוי מידע סודי. המקורות ציינו כי החשד שה־25 מסרו סודות ליסודות ערביים לא־לבנוניים.

מושב מליאת הועה"פ העולמי של אגוד"י ייפתח ביום ד' בירושלים

המשלחות מארה"ב ואירופה יגיעו ארצה בראשית השבוע הבא

הוחלט הנוע העולמי של אגו"י — מושב המליאה של הועד הפועל העולמי של אגודת ישראל ייפתח ביום רביעי הבא בירושלים, במעמד גדולי התורה והשתתפות ראשי האגודה, חברי הועד הפועל העולמי הנציגים מארץ־ישראל, אירופה, ארצות הברית ואמריקה הדרומית.

לקראת פתיחת המושב, כבר נעשו הכנות מדוקדקות להכנת סדרי־היום ולניהול תקין של כל הישיבות שיימשכו עד יום א' הבא, כאשר את פתיחת המושב תציין עצרת חגיגית ופומבית שתתקיים באולם „בית העם" בירושלים, בראשות חברי מועצת גדולי התורה וראשי אגודת ישראל בארץ ובעולם.

מספר קטן של חברי הועד הפועל העולמי כבר הגיעו לארץ במהלך השבועיים האחרונים, ושהותם בארץ נוצלה להתייעצויות ודיונים על סיום ההכנות לקיום המושב. רוב החברים מחו"ל צופים להגיע במחצית הראשונה של השבוע הבא. ביום ראשון עומדת להגיע משלחת מאנגליה, בראשות הגרי"ל גורביץ, ראש ישיבת גייטסהד ויו"ר הועה"פ של אגו"י באנגליה. ביום שני תגיע משלחת מארה"ב וכן מספר נוסף של חברים מאירופה.

מושב הועד הפועל העולמי המתכנס זו לראשונה מאז הכנסיה הגדולה החמישית שנערכה לפני 11 שנה, ידון בשורה ארוכה של בעיות העומדות על הפרק בחיי יהדות התורה בארץ ובתפוצות וכן יתוו בה תכניות השונות הן להידוק הקשרים בין ארץ ישראל והגולה והן לריענון התנועה וחיזוקה בכל המובנים.

מבין הבעיות המרכזיות שיידונו במושב זה של הועד הפועל העולמי, תתפוס מקום נרחב השאלה החמורה של החינוך היהודי בגולה, התמודדות בבעיית ההתבוללות המחמירה והולכת, בעיות הצלה, עניינים פנימיים שונים של התנועה וכמו־כן הידוק שיתוף־הפעולה בין כל חלקי התנועה והקמת סניפים נוספים וחדשים של אגודת ישראל בישובים יהודיים בעולם, מקום שם עדיין לא הגיע דבר אגודת ישראל.

במסגרת מושב הועה"פ העולמי, „שבת התנועה" שתיערך בשבת הבאה פ' עקב, כאשר כל משתתפי המושב יבלו בצוותא־חדא את כל השבת באווירה רוחנית נעלה, בהשתתפות גדולי תורה, ראשי ישיבות ואדמו"רים, ישמעו שיעורי־תורה, הרצאות ושיחות הוריות תוך־כדי הסקת מסקנות מעשיות לגבי חיזוק התנועה והגברת העבודה הרוחנית.

בבית הועה"פ העולמי בירושלים [illegible] באורח שוטף מזה כמה שבועות לתכנון מדוייק של סדרי־היום של המושב ועיבוד הצעות שונות לדיוני המושב.

השוק מתנגד לגירוש ישראל מעצרת האו"ם

בריסל, יום ה' — השוק האירופי המשותף הצטרף היום לעמדת ארצות הברית והביע התנגדות להשעיית ישראל מעצרת האו"ם.

בהצהרה שאושרה על ידי מנהיגי תשע המדינות נאמר כי גירוש מדינה כלשהי החברה באו"ם יפגע ביכולת התפקיד המוטל על האו"ם.

ההצהרה לא מזכירה את שמה של ישראל אך תוכנה דומה לדברים שהשמיע שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר במילווקי בתחילת שבוע זה.

„סיוז" ו„אפולו" נצמדו בחלל

מוסקבה, יום ה' — מקורות במרכז הבקרה במוסקבה והמשדר האמריקאי ולטר סמול הודיעו היום כאשר החללית הסובייטית „סיוז" והחללית האמריקאית „אפולו" נצמדו בחלל בפעם הראשונה.

תוך דקות קל התחברו שתי החלליות שתי דקות לפני המועד המתוכנן, בגובה של 224 ק"מ מעל למרכז אירופה.

מבצע ההתחברות נערך כשלוש שעות לאחר שהאמריקאים ראו את החללית הסובייטית כשהיא זוהרת ככוכב בחלל.

מיליוני צופי טלוויזיה בברית המועצות, ארצות הברית וברחבי העולם ראו את תמרון ההצמדה בשידור חי. השלטונות הסובייטיים רמזו כי מזכיר המפלגה הקומוניסטית ליאוניד ברז'נייב צפוי לשוחח או לפנות לשדר שדר אל אנשי החלל. מצפים כי הנשיא פורד ישוחח עם האסטרונאוטים.

כ־20 דקות לאחר התחברות החלליות, הודיע תומס סטאפורד למרכז הבקרה ביוסטון, כי הוא מריח ריח של חריכה. הוא הוסיף כי נראה לו שמקורו של הריח בתא ההתחברות.

בקרת הקרקע מסרה, כי יתכן כי הריח נוצר במרחק הקטן של תא ההתחברות, שהיה סגור יותר מ־4 שעות ומחומם. לדעת המרכז, יתכן כי מקורו של הריח בתנור החשמלי המשמש לניסוי לגבי היווצרות גבישים במצב של חוסר משקל.

האדמו"ר ממכנובקא ישבות בירושלים

האדמו"ר ממכנובקא הבעל"ט ישבות בשבת זו בירושלים, האדמו"ר יתהה בעיר בשבי ימים וישתתף בישיבה מלאה של ועה"פ של אגו"י. האדמו"ר יתפלל ויערוך שולחנותיו בשב"ק בבהמ"ד [illegible].

הדלקת הנרות

מוש"ק		ערש"ק
8.27	ירושלים	7.08
8.30	תל אביב	7.26
8.30	חיפה	7-20

הודעה!!!
לכל רוכשי הכרטיסים להופעות
קסטות ורשמי־קול
„בזול"
אצל רפאלי ב"ב
ר' עקיבא 93

מתיבתא וישיבה לצעירים מצטיינים
זכרון יעקב ת"ד 18 טל. 063-99540
דרושים:
1. מדריכים למתיבתא
2. פקיד השולט במכונת כתיבה בעברית ואנגלית
אפשרות הסעה מבני ברק הלוך וחזור
תנאים מצויינים
להתקשר בהקדם

מקורות בקהיר:

אם לא יזורזו המהלכים להסדר כולל תצוה מצרים לפנות כח החירום

קאהיר, יום ה' — מקורות שמצרים שומרת לעצמה את כל האופציות פתוחות במצב הקיים עקב שמירה היעילה, אך היא הבינה יותר מכולם שמאו"ם — את אולי בקירית שישמעים כאן.

המקורות ציינו שהשאלה, אם תרשה מצרים לכוחות האו"ם להמשיך השלום להישאר באיזור תלוי בין מלוחות המצריים־ישראליים. תלוי רק על ישר עצייה ולא על ידי שלום.

מצרים הודיעה לכוח החירום לקראת הסדר כולל של הסכסוך הערבי־ישראלי. אם לא תחול התקדמות שעון זה, פקידים מצביעים דבים על כך שמצרים תורה על פינוי כוח האו"ם.

החלטתה של מצרים שלא לחדש את מנדט כוח האו"ם, כאשר יפוג תוקפו ביום ה' הבא, נועדה להביא לדיפלומטיה של מה שנשאר על ידי מצרים כתכסיסי השהיה מצד ישראל.

מזכיר האו"ם קורט ולדהיים אמר אמש במסיבת עתונאים כי הוא סבור שמצרים מוכנה להסכים לחידוש המנדט, אם תאשר מועצת הבטחון החלטה שתדון בהיבטים המדיניים של הבעיה המזרח תיכונית.

על כך הגיב מקור מהימן בשיחה עם כתב רויטר „נמתין ונראה". המקור הוסיף ואמר „עד כה לא נפלה כל החלטה". פקידים מצריים הביעו את הדעה שעד עתה קיבל האו"ם החלטות למכביר הקוראות לנסיגה ישראלית בשטחים ערביים ואם תתקבל החלטה נוספת, לא יחול שינוי במצב.

בקאהיר הובעה מורת רוח נוכח האזהרתו של שר החוץ הנרי קיסינג'ר, שמתח ביקורת על החלטת מצרים שלא לחדש את מנדט כוח האו"ם.

שר החוץ המצרי יצא בדחיפות למוסקבה

קאהיר, יום ה' — שר ה[illegible] המצרי [illegible] לחזור ללא דיחוי למוסקבה, כדי לדון בשאלות פיננסיות וכלכליות הקשורות [illegible] בין ברית המועצות ומצרים — על פי מסר העתון „אל אהראם" בגליונו היום.

העתון מציין כי השר המצרי ישוב למוסקבה מלונדון, שם הוא שוהה עתה.

כפי שנמסר מגורמים [illegible] המצריים לדרישה לסכום הנע בין 4—5 מיליארד דולר.

וולדהיים קורא למועצת הבטחון להמשיך נוכחות כח האו"ם

מרכז האו"ם, יום ה' — מזכיר האו"ם קורט ולדהיים הזהיר אמש על המשך הצבתם של כוחות האו"ם בסיני.

באיגרת למועצת הבטחון, שהוכנה בעקבות החלטת ממשלת מצרים שלא לחדש את מנדט כוחות האו"ם באיזור, כותב מזכיר האו"ם כי הוא סבור שקיום כוחות אלה בסיני היא „חיוני" לא בלבד לשם שמירת השקט, אלא גם כדי ליצור אווירה נוחה להגשמת המאמצים להשכנת שלום צודק ובר־קיימא באזור התיכון".

עם זאת מציין וולדהיים בדבריו שלו ישנם אם מצרים אינה מסכימה לחידוש מנדט כוח החירום של האו"ם, היא לא בהתנגדות להפעלה גאתה של כוח זה.

בדו"ח מצביע מזכיר האו"ם על העובדה כי המצב באזור הכינון ממשיך להיות בלתי יציב ביסודו.

מועצת הבטחון עומדת להתכנס ביום ב', כדי לדון בדו"ח של מזכיר האו"ם.

„האפשרות של קיום השקט הנוכחי תלויה, התלה התקדמות הנכספת בתהירה להסדר צודק ובר קיימא של הבעיה המזרח תיכונית, בהתאם לקריאת מועצת הבטחון.

ישראל הגיבה באיגרת לוולדהיים שנשלחה ביום ג' הארכה של מנדט

האדמו"ר ממונקאטש מגיע ארצה ביום ד'

האדמו"ר ממונקאטש יגיע מניו יורק לביקור בארה"ק ביום רביעי הקרוב.

האדמו"ר יגיע לשדה התעופה לוד ויתקבל שם ע"י חסידיו ומעריציו.

האדמו"ר ישהה בארץ שבועיים וישתתף בחנוכת בית המדרש מנחת אלעזר בבני ברק שישמש כמרכז לתורה ולתפלה לחסידי מונקאטש.

מלון „הגליל"
בית צון צפת 067-31247
במרכז העיר
נותרו חדרים פנויים לבין הזמנים
מתקבלות הזמנות לחגים

ברוך דיין האמת

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת אמנו אשתנו וסבתנו היקרה

הרבנית נחמה שפירא ז"ל

אשת הרב ר' שמחה זיסל שליט"א יבלח"ט

הלויה התקיימה אמש מוצאי תשעה באב בירושלים

המשפחה המתאבלת

קריה חסידית חצור הגלילית
המשרד בבני ברק ר' עקיבא 92 טל. 03-758048
בחצור רח' הירדן 7 טל. 067-37635. אתר הבניה טל. 067-37768
נסיעה מאורגנת בליווי סיור מודרך
באתר הבניה של הקריה תתקיים אי"ה ביום שלישי י"ד מנחם אב (22.7.75)
המעונינים להצטרף מתבקשים להזמין מקומות במשרד הקריה בבני ברק טל. 03-788048
היציאה מבני ברק בשעה 8.30 לפנה"צ מרח' חזון איש 30 (ע"י פנסיון דאום) דרך טבריה חצור וחזרה דרך מירון

ישיבת חברון „כנסת ישראל"
אוצר הספרים
הודעה ובקשה
עקב העברת הישיבה בע"ה בקרוב למשכנה החדש, הננו מבקשים בקשה נמרצת מכל אלו אשר ברשותם ספרים השייכים לאוצר הספרים, להחזירם ללא דיחוי
בברכת התורה
הנהלת אוצר הספרים

ארגון נשי קרית מאור חיים
— בנשיאות הרבנית שפע ארנפטר תחי' —
קרית מאור חיים, סנהדריה המורחבת, ירושלים
הננו שמחות להודיע על
מסיבת חמישה עשר באב
שתתקיים אי"ה באולם עזרת־הנשים של בית המדרש מאור חיים בסנהדריה המורחבת, ביום שני י"ג מנחם אב, בשעה 8.00 בערב, בתכנית מגוונת:
א. הרצאת הרופא החרדי המפורסם פרופ' יהושע דיצ'י הי"ו, על ענייני רפואת ילדים
ב. הגרלה במקום.
ג. כיבוד קל
דמי כניסה, כולל הגרלה, מוקדש למטרות צדקה — 3.— ל"י
כן הננו מתכבדות להודיע בזה על פתיחת
באזאר
למכירת בגדים, חדשים וישנים, במצב טוב ביותר, במחירים מוזלים, שיהיה פתוח לקהל בימים א', ב', ג', ד', י"א—כ"ב מנחם אב (27—30 יולי) — משעה 4.00 אחרי הצהריים עד שעה 8.00 בערב — בקרית מאור חיים בסנהדריה המורחבת, מבוא אמרי חיים 5, דירה מס' 12.
בכבוד רב ועד המארגנות

קרית בנות מוסדה ע"י בית לפליטות
רחוב סורוצקין ע"י קרית צאנז ירושלים
שמחות להציג בפניכן
הצגה מרתקת
שתתקיים אי"ה ביום חמישי ט"ז מנחם אב בשעה 8 בערב
בקרית בנות
נשמח לבואכן
מחיר הכרטיס 5 ל"י
כרטיסים להשיג אצל ניסן בצלאלי חנות כלים רח' יחזקאל ובמקום בשעת ההופעה
הגישה למקום: אוטובוסים 7, 1
הכניסה לנשים ובנות בלבד

מאיר חנוך קויפמן — תל־אביב
צפורה חריף — חיפה
מאורשים
אור ליום ששי י' מנ"א תשל"ה

בעונג ובשמחה הננו מתכבדים להגיש בזה את ברכתנו הלבבית ברכת מזל טוב לידידנו המרומם רב הפעלים והמעש, הרה"ח
מוה"ר שלמה זלמן לעהרער הי"ו
גבאי כוללנו באנטוורפן
ומשפחתו הכבודה
לנשואי בתם המהוללה מרת חנה רעכיל תחי'
עב"ג החתן המופלג בתויר"ש משה מאיר הי"ו
בן מכובדנו הר"ר אהרון דוב מייזעלס הי"ו מלונדון
יהי"ר שזיווגם יעלה יפה בבנין עדי עד
וההורים ירוו מכל יוצ"ח רוב נחת עד עולם
כברכת מנהלי ופקידי
כולל חבת ירושלים
צדקת רבי מאיר בעל הנס זי"ע

הנעל האנטומית ד"ר פלסון
פטנט מס' 17307
א. צ. שבתי
רחוב מאה שערים 7, ירושלים, טל. 235938
הכונו הכונו
מכירה כללית
לקראת הנהגת הריפורמה ומס־ערך מוסף, אנו נאלצים להערך לרביזיה ולחסל את המלאי הקיים,
להמשך המשימה להרחבת והעמקת השיטה
לקוחות קבועים, וגם לקוחות פוטנציונאליים שבריאותם יקרה להם, אך טרם החליטו עד כה
נקראים בזה לנצל
הזדמנות בלתי חוזרת זו שהזמן גרמא
כל הקודם זוכה
במבחר גדול יותר
המכירה תתחיל אי"ה בט"ו מנ"א תשל"ה

למתיבתא למצויינים
וישיבה קטנה בצפון
דרוש ר"מ
תנאים מצויינים
להתקשר טל. 065-40570 במשך כל היום
065-40519 בשעות 8—9 בערב

סלון נאה:
בסלון נאה תוכלו לרכוש בתשלומים ובמחירים נוחים מקררים מתוצרת פרידמן
✶ מכונות כביסה ✶ תנורי אפיה וכירים
✶ מכונות תפירה ✶ ראדיאטורים ✶ מערבלים
— שרות אדיב ונאמן —
רחוב ר' עקיבא 115, בני ברק.
להתראות

הופיע
ספר החשוב יקר הערך
„כבר לאדן"
למרן החיד"א ז"ל
אפשר להשיגו בכל בתי מסחר לספרי קודש ולפי הזמנה בת.ד. 5078

מתיבתא וישיבה לצעירים מצטיינים
זכרון יעקב ת"ד 18 טל. 063-99540
דרושים:
1. ר"מ למתיבתא
2. אב־בית לישיבה קטנה
תנאים מצויינים לאדם המתאים
להתקשר בהקדם

למוסד של החנוך העצמאי בתל אביב
דרושים
א. מחנך־מורה ללמודי קודש לכיתות הבינוניות
ב. מורה ללמודים כלליים אחה"צ
ג. גננת
לפנות: ת.ד. 11273 ת"א לצרף קורות חיים

דרוש
ר"מ בעל נסיון
ת"ח, מחנך לכתה ט' המשך מתיבתא תורנית
תנאים טובים למתאים, עזרה בדיור
לפנות: לת.ד. 6141 ירושלים טלפון: 02-283163

בית המדרש החסידי בעלזא
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בני ברק רח' בן־יעקב 7, ת. ד. 1127 זכרון מאיר
בהלל ובהודי' להשי"ת על הטוב אשר גמלנו שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה
שמחים אנו בזה להזמין את כל תושבי עירנו ואנ"ש די בכל אתר ואתר
לחנוכת בית מדרשנו החדש
בהשתתפות: כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רבני העיר, אדמו"רים, רבנים, ראשי ישיבות שליט"א, ראשי העיר, אישי ציבור, ואורחים חשובים מהארץ וחו"ל הי"ו
אשר יתקיים ברצוהשי"ת בשטומ"צ ביום שלישי שנכפל בו כי טוב לסדר עקב, י"ד מנחם־אב תשל"ה, בשעה 5.30 לפנות ערב.
סדר היום:
הכנסת ספרי תורה מבית מדרשינו ברח' נחמני 13 בשעה 5.30, לבית מדרשנו החדש בקול רינה ותודה המון חוגג, תפלת מנחה
ציבור אנ"ש מתבקשים לבוא מבגדי שב"ק
[illegible]
הגבאים וועד הבנין

בית המדרש קהלת יעקב פאפא
ישיבת תולדות יעקב בעיה"ק ירושלים
ע"ש אדמו"ר רבי יעקב יחזקי' גרינוולד זצ"ל
בנשיאות כ"ק אדמו"ר הגה"ק שליט"א אב"ד פאפא—ברוקלין
ברגשי גיל ושמחה ובתודה והלל להשי"ת שהחיינו והגיענו לזמן הזה,
הננו מתכבדים להזמין את ידידי ואוהדי בית רבותינו הק' להשתתף בחגיגת
הנחת אבן הפנה
לבנין המרכזי של בית המדרש קהלת יעקב ומוסדות תולדות יעקב בעיה"ק ירושלים ת"ו
שתתקיים אי"ה ברוב פאר והדר ביום רביעי, חמשה עשר באב תשל"ה (23 יולי) בשעה 5.30 אחה"צ ברחבת המגרש ברחוב חגי 4, ירושלים,
בראשות כ"ק אדמו"ר הגה"ק שליט"א אב"ד פאפא—ברוקלין
ובהשתתפות מרן ורבנן גדולי ישראל ראשי ישיבות ואישי צבור.
ברגשי כבוד וברכה
ההנהלה

מספר טפסים מצומצם
מהספר החשוב
„ברכת אברהם"
לרבי אברהם טריוויש צרפתי ז"ל
על הלכות ברכות ונט"י
נדפס לראשונה בשנת ה'שי"ב ונציה
עם הסכמת
מרן הבית יוסף ז"ל
להשיג בחנויות הספרים

העברות דירות והובלות
מעיר ומחוצה לה
הנחה לבני ישיבות.
לוי, רח' דבורה הנביאה 18
בני ברק טלפון 783974

כולל תפארת צבי לעדת מונקאטש ועשרה גלילות
ביהמד"ר וישיבה מנחת אלעזר מונקאטש
בארץ הקודש
תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א
צהלי ורוני יושבת ציון
ברגשי גיל וצהלה מקדמים אנו בברכת
"ברוך הבא בשם ה'"
את מעלת כבוד קדושת מרן
אדמו"ר
ממונקאטש שליט"א
נשיא וראש ישיבות „מנחת אלעזר"
כ"ק רבינו שליט"א יופיע בהדר גאון עוזו ביום הרביעי חמשה עשר באב ה'תשל"ה, בשעה 5.30 לשדה התעופה לוד
יהא בואו ברוך להרמת קרן התורה!
חסידי מונקאטש בארץ הקודש
אוטובוסים מיוחדים יצאו ללוד
מירושלים: מישיבת מנחת אלעזר, בה' מונקאטש, בשעה 4 אחה"צ
ממשרד נסיעות הסמאן, בשעה 4.15 אחה"צ
מבני ברק: מבית המדרש מנחת אלעזר, רח' אור החיים 17 בשעה 4.30 אחה"צ
מבאר שבע: ליד חנות להשמישי קדושה קק"ל 61, בשעה 4 אחה"צ
מקרית גת: שיכון רסקו בשעה 4 אחה"צ

מחנה „בני תורה" יפתח ביום שלישי

מאות בני תורה, תלמידי ישיבות, תלמידי ישיבות־קטנות המקומיים היוכנו לישיבות קיץ — שתתקיים זה שנה במחנה המיוחד של „מחנה בני התורה" אשר יפתח ביום שלישי הקרוב בקרית־ויזניץ.

המחנה ייפתח במעמד גדולי תורה, ראשי ישיבות ואישי ציבור והנהלה, ישמעו בו דברים הגה"צ אדמו"ר מביאלא, הגרי"א, הרה"ג, ועוד.

שר הבריאות מתרעם על שביתה בבתי החולים

שלוש עשרה פצועים בתאונה מחרישה

13 אנשים נפצעו, מהם אחד קשה, בתאונת דרכים שאירעה אתמול בצומת ליד אשקלון.

בשורה טובה

ספר **נפש ישעי'**

על מאכלות אסורות

בשני חלקים

אוצר גדול של דינים, שו"ס ומאמרים

כולל 552 עמודים בגודל 6X9

במספר מצומצם

וכל הקודם זוכה

מחיר הספר 5 דולר

רחוב 79, מספר 1472

ברוקלין ני יורק

11228

בית הכנסת "שבת אחים"

של צעירי אגודת ישראל רח' ר' עקיבא 47 בני ברק

ברכת מזל טוב חמה

שלוחה בזה לחברנו היקר והדגול

מבחורי מתפללי ולומדי בית מדרשנו

החו' **מנחם ויינשטוק** הי"ו

בבואו בקשר אירוסין עב"ג בשעטו"מ

יהא רעוא ויהא הקשר קשר של קיימא ומשמיא תתברכו בשובע שמחות ונעימות בימינכם נצח

הועד והמתפללים

לתושבי תל אביב ופתח תקוה!

אנא! למענך ולמען עתיד ילדיך הצטרף למקדשי שם שמים ברבים והסר במו ידיך את מודעות התועבה ואל תגורו מפני איש·

"צרו צעדינו מלכת ברחובותינו" (איכה)

הועד להגנת קדשי ישראל

ת.ד. 6794, ירושלים

מוסדות התורה המאוחדים של חסידי גור בארץ ישראל

במלאת שלושים לפטירתו של האי גברא רבא ויקירא העסקן המופלא למופת הכלל הפרט, רב הפעלים לתורה ולתעודה מטיבי ובוני עיר התורה המוסדות וקרבניתה במשך שנים רבות, מראשי הנהלת מוסדות התורה המאוחדים של חסידי גור באה"י

הרה"ח ר' **ראובן אהרונוביץ** ז"ל

יו"ר הנהלת בית תלמוד להוראה דחסידי גור בבני ברק

תיערך אספת אזכרה

ביום שני י"ג מנ"א תשל"ה בשעה 8 בערב בהיכל בית תלמוד להוראה דחסידי גור רחוב הרב מלצר 15 בני ברק

דברים:

הגאון רבי **פנחס מנחם אלתר** שליט"א

ראש ישיבת "שפת אמת" ירושלים יו"ר הנהלת מוסדות התורה המאוחדים של חסידי גור באה"י

הרב הגאון ר' **גדליה הרץ** שליט"א

ראש ישיבת "חידושי הרי"ם" בתל־אביב

הרב הגאון ר' **שלמה זילברשטין** שליט"א

ראש הכולל ורב דחסידי גור בבני ברק

צבור אנ"ש ומוקירי זכרו של המנוח הדגול ז"ל מתבקשים להשתתף באזכרה.

הבעת תודה והוקרה

ליושבת ראש ארגון המורות, המסורה בנאמנות שלא ע"מ לקבל פרס

הגב' **יהודית צביון** תחי'

ולמזכירה המסורה והפעילה ללא לאות ובהצלחה בלתי משוערת

הגב' **מירה ישראלי** תחי'

על פעלם הנאה והברוך להענקת הבראה במסגרת השתלמות בירושלים, בה זכו מורות ואמהות רבות, בסכום סמלי, להבריא ולהרחיב אופקיהן

תחזקנה ידכן, כה לחי!

המבריאות

חוג חתם סופר — "בית יואל"

בר כוכבא 18 תל אביב

תנו כבוד לתורה

הננו מתכבדים בזה להזמין את כל חברי ואוהדי חוג ח"ס

לחגיגת הכנסת ספר תורה

שתתקיים אי"ה בבית מדרשנו החדש ע"י שלחנות ערוכים בשבת "נחמו" י"א מנחם אב

נדבת הרב עקיבא פולק שליט"א וזוגתו שת' לעילוי נשמת בנם הב' החי' דניאל אפרים ז"ל

ה' ינקום דמו

זמן התפילה בשעה 7.30 בבוקר

ההנהלה

ארגון מורות בית יעקב

ת"ד 37 בני ברק טל. 787785

הודעה למורות

ימי ההשתלמות בחופה יתחילו אי"ה

ביום שלישי י"ד באב תשל"ה ב־2 מסלולים:

1. **הדרכה למורות א'—ד'**
2. **הדרכה למורות ה'—ח'**

למורות שנרשמו נשלחו הודעות מפורטות

לא נוכל לשכן בחיפה בבאי הבראה

ללא הבאי הבראה ללא הרשמה מוקדמת

בברכה **המזכירות**

קונטרס **"ואלה שמות"**

בו מבואר: הדין לכתוב פירוש הכתובת על כל אחד (אף מי שהורינו אומנותי) והגר"ש פיינשטיין והגרי"ש זילבר בהסכמות הספר, נחלק לשני חלקים: א. ליקוט מרבותינו הראשונים והאחרונים בחיבור גדול הכתובות ב. "שערי הלכה": אופני קיום מצוה הכתובה.

להשיג בחנויות הספרים

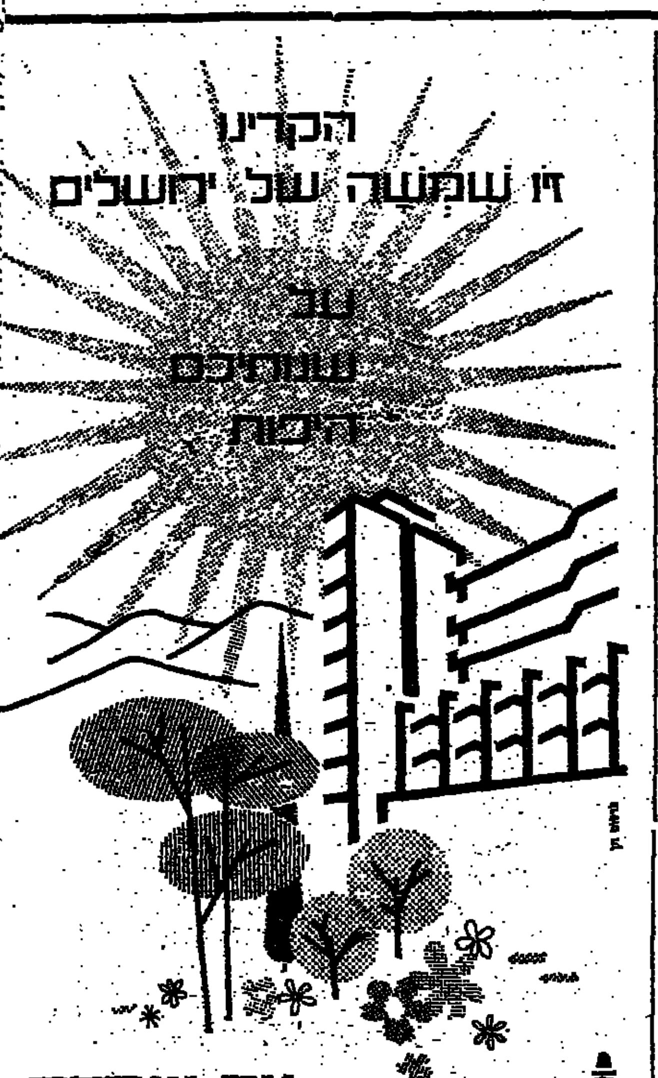

בנוה שמחה

מעון הורים להפגת בחיים נעימים,

ברמה גבוהה ובאוירה דתית.

קרית מטרסדורף ירושלים· טל. 525326, 531774

חוג בני תורה

שע"י הסתדרות צעירי אגודת ישראל בא"י

המחלקה לנופש ולהבראה

הננו להודיע לבאי בית ההבראה באור־משה (קדמה)

שבית ההבראה יפתח

אי"ה ביום ראשון י"ב מנחם אב

האוטובוסים ימקום:

בנ"א — קו מס. 371 כל 30 דקות עד הכניסה למושב.

מירושלים — אוטובוס הנוסע לבאר שבע, עד קסטינה ומקסטינה עם קו 371 עד הכניסה למושב

רכב של בית ההבראה יכניס את הבאים למושב בין השעות 10.00—12.00 בבוקר כל 10 דקות

מברכת הבראה מהנה

ההנהלה

מכון הרי פישל

לדרישת התלמוד ומשפט התורה

הספריה המשפטית

הופיע

אוצר המשפט

מפתח ביבליוגרפי למשפט העברי

מאת ד"ר **נחום רקובר**

הספר מכיל למעלה מ־12.000 ערכים המשתייכים לתחומים רבים ומגוונים בחיי הפרט והכלל, המוסר והחברה· ערכי הספר מציינים ספרים, מונוגרפיות, מאמרים וערכים בעברית מתוך כתבי־עת, קבצים, ספרי יובל, ספרי זכרון ואנציקלופדיות· 576 עמ'.

● הזמנות יש להפנות אל: "הדי ישראל / הביבליוגרפיה של המשפט העברי, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת ת"א.

הסתדרות צעירי אגודת ישראל בא"י

בית הכנסת צא"י — המרכז ב"ב

בשבת קודש פר' ואתחנן — שבת נחמו תתקיים אי"ה בבית הכנסת שלנו ברח' ר' עקיבא 79.

קידושא רבא

לרגל בואם של בני הישיבה

מתפללי בית הכנסת לחופשת בין הזמנים

בהשתתפות רבנים וראשי התנועה

זמן התפילה בשעה 8.00 בבוקר

היצא לאור ספר

"אז נדברו" — חלק ששי

מאת **הרב זילבר** שליט"א

כולל: שו"ת הלכתי מכתבים בענינים אקטואליים ובבעיות הלכתיות המתחדשות בזמננו, וכן מפתח מפורט לפי סדר ה' חלקי הספר — על כל פרטי הענינים שבספר.

וכן אפשר להשיג עתה את כל ששת חלקי הספר **"אז נדברו"** במחיר מוזל

להשיג בחנויות הספרים בימים הקרובים

סמינר בית יעקב

רח' הרב הירש 27 בני ברק

סעודה שלישית

למדריכות ולאורחותינו מארה"ב

תיערך אי"ה בשבת קודש פרשת ואתחנן בשעה 6.00 אחה"צ בחדר אוכל של פנסיון וגשל בני ברק

סמינר למורות ולגננות "בית יעקב"

תל אביב, רח' ר' יצחק אלחנן 4 טל. 59392

ביום שלישי י"ד מנחם אב תשל"ה, בשעה 6.30 בערב,

תיערך אי"ה באולם הגדול של הסמינר, תל אביב,

רח' ר' יצחק אלחנן 4

הרצאה לתלמידות

ע"י הגב' **ש. דירנפלד** תחי'

מחנכת בסמינר

— התלמידות מתבקשות לדייק בהופעתן —

ביום הנ"ל, החל מהשעה 4.00 תהיה פתוחה ספרית

"בית מאיר" להשאלת ספרים לתלמידות

מרכז בית יעקב בארץ ישראל — מכון בית יעקב למורות ירושלים

ימי עיון תשל"ה

בימים ראשון, שני, שלישי; י"ב, י"ג, י"ד במנ"א

בשעות 9.30—10.45; 11.15—12.30 ו־4.30—5.45 אחה"צ

יתקיימו בעז"ה שעוריו של

הרה"ג ר' **חיים פרידלנדר** שליט"א

על הנושא:

"תורתו של הרב דסלר זצ"ל"

בימים: א' ב' ג' בשעה 12.45 יתקיימו אי"ה שיעוריו

הרה"ג ר' **יצחק גרינברג** שליט"א

הנושא: **ספר משלי**

החוג לידיעת הארץ

ימסר על ידי הרב **בצלאל נדוי,** הי"ו

ביום ראשון, י"ב במנ"א 8.30 בערב

הקרנת שקופיות: "3000 שנות ירושלים"

ביום שני, י"ג במנ"א 4.30 אחה"צ

סיור בירושלים העתיקה: "משער שכם עד לכותל"

ביום שלישי י"ד במנ"א 4.30 אחה"צ

סיור במבואות הדרומיים של ירושלים

יציאה מהשערים ממכון "התורה"

מבקשים עבור

חתנים וכלות

עניים ומשפחות מחוסרות אמצעים

פריז'ידרים, גז, מכונות כביסה, ארונות, מיטות וכן כל ריהוט במצב טוב

להתקשר לטלפון 783974

780305, 781170

"כפה אדומה"

רח' מלכי ישראל 10 ירושלים

חדש! חדש!

הגיע משלוח חדש של כותנות לילה וקומבניזונים·

בגדי הריון

הנחות גדולות

בואו והיווכחו!!!

המרכז לסתם

ספרי קודש תשמישי קדושה מעילים ופרוכת

ספרי תורה תפילין מזוזות

יהודא מאיר ליזרוביץ

ר' עקיבא 56 (בחצר) בני־ברק, טל. 787512

בס"ד

מודעה רבה לאורייתא

אנו מודיעים בשמחה על פתיחת החנות

לספרי קודש ותשמישי קדושה

לרגלי הפתיחה והזמן החדש

המחירים מוזלים ובתנאים נוחים

כן נשאר כמה סטים "פחד יצחק" (11 כרכים)

אפשר לקבלם בכמה תשלומים

בתודה וברכה

יהודא מאיר ליזרוביץ

פעילים - יד לאחים

פעילי המחנה התורתי בישראל

מפעל "ישיבות לעם"

המחזור השישי י"ד־ב"ג מנ"א תשל"ה

המחזור השישי של „ישיבות לעם" יתקיים במקומות הבאים:

צפון	דרום
קרית שמונה	ערד
מעלות	ירוחם
שלומי	שדרות
אבן יהודה	אשקלון
קדימה	ברכיה
כפר יונה	יבנה
עתלית	
טירת הכרמל	

מטרת הישיבות:

— הבאת דבר התורה למושבים ועיירות הפיתוח על־ידי מאות בני תורה אשר בשהותם שם יחלקו את יומם ללימוד עצמי ולפעילות במקום ובסביבה. הפעילות תתבטא בשיעורי־תורה למבוגרים ונוער, בייסוד פעולות תורניות קבועות, בהכוונת נוער למוסדות תורניים, בעידוד תלמידי המוסדות התורניים השוהים בבית בימי חופשתם ובחיזוק עניני הדת במקומות.

היציאה ביום שלישי י"ד אב בשעה 11.00 עי' ביהכנ"ס "תפארת צבי" (איצקוביץ) רח' היכל פנת רבי עקיבא, בני ברק.

ללמוד וללמד לשמור ולעשות

פרטים במשרדי הפעילים:

תל אביב: אלנבי 89 טל. 613837; ירושלים. יונה 4 טל. 288003; בני ברק: בלוך 1 טל. 783577

אסיפת מרכזים תתקיים ביום ראשון י"ב מנ"א במשרדנו בירושלים רח' יונה 4 בשעה 7.00 בערב.

קריאת קודש

עשרות בני תורה יתנדבו למבצע הצלת נפשות!

לרישום ילדים למתיבתות וישיבות קדושות במסגרת 22 קייטנות יום שיאכלסו 1500 ילדים מקרית שמונה בצפון עד באר שבע בדרום,

בתאריך י"ט מנחם אב — כ"ט מנחם אב.

אנו קוראים לך להצטרף **למתנדבים בעט** ולהציל את ילדי ישראל מסביבתם הקלוקלת והכפרנית ולהכניסם תחת כנפי השכינה·

היה אתה בין מצילי ומזכי הרבים

היה שותף להצלת אחיך התועים והאובדים

לקבלת פרטים: טל. 784979 בשעות 9.00—7.30 בבקר

חוג בני תורה

שע"י צעירי אגודת ישראל

המחלקה לסידור ילדים

ת. ד. 153 ב"ב

הסתדרות בנות אגודת ישראל בארץ ישראל

ההנהלה הארצית

המשרד הראשי: ירושלים, רח' ברדיס חי"ר 511

סמנריון ארצי למדריכות

כל מדריכות תנועת בתיה ובנות אגו"י בארץ מוזמנות להשתתף

בסמנריון ארצי למדריכות

שיתקיים אי"ה השנה בירושלים החל מיום חמישי ד' באלול עד יום שלישי י"ב לחודש, בבנייני פנימית מכון בית יעקב למורות רח' הרב סורוצקין

בתכנית:

✶ **הרצאות על נושאים חינוכיים ועל עניני השקפה** מפי גדולי תורה ואנשי חינוך דגולים

✶ **הדרכה בעבודת ההדרכה** מפי מורות ומחנכות ותיקות

✶ **פעולות ומשחקים לדוגמה**

ההרשמה עד יום ראשון י"ט באב בסמינר בית יעקב, רח' ברנדיס, חדר מס. 3

ההנהלה הארצית

החל מיום חמישי כ"ג באב עד יום ראשון כ"ו לחודש — סמנריון למדריכות העובדות עם נוער מיוחד לפי תכנית ההווה, בקרית שמואל

המעוניינים לתרום

עבור חתן בן־ישיבה

חסר אמצעים

רהיטים משומשים

יפנו לטלפון: 02-285283

לבקש את משפחת ברגמן

מ־7—10 בערב

הכונו: למבצע מכירה ענק להלבשה כללית

בימים א'—ה' י"ב—ט"ז מנחם אב בשעות 5.00 אחה"צ 9.00 בלילה

בסניף צא"י רחוב שטראוס 21 ירושלים

חוג בני תורה

שע"י צעירי אגודת ישראל

מחלקת מת"ת — מפעל תומכי תורה

בצפת

חדרים מרוהטים, עם כל הנוחיות,

✶ אויר ונוף בשפע ✶ סביבה דתית

— במחירים זולים —

לפנות: משפחת קלין, רחוב חתם סופר 45 צפת טלפון 067-31092

חליפות אופנתיות

חליפה 275 ל"י

חורפי 290 ל"י

מכנסים 65—75 ל"י

רח' שבזי 59

על יד כל־בו שלום

הפרשטיין 52406

אור נאה לשבת

חדש בשוק הישראלי!!!

שעון שבת מופעל ע"י מצבר 12 וולט, הצריכה 1.5 ווט בלבד. המחיר 225 ל"י.

מטעין מצבר החל מ־110 ל"י

רח' צפניה 42, טל. 02-286758

פיקוד אלקטרוני

هكذا من الأصل

הרב י. פלשטיין

נחמו, נחמו עמי

אתה יוצא לרחוב ורואה פנים עגומים, שומע את הראש מקשקש בלגינא האפורה, רואה עינים שהרושה מבוהלת, כהכבשה אם לתפקיד לבמה או מלחמה והבהלה.

אתה ביטל שעבר לידך, עובר של הבהלה, קורא דעתם של אחרים, אלה המוכרים כעדבים על גבי היכי הטלפון המטריקים בקול קורא לב:

קרע — — — קרע — — רק רצ כה היום!

יאלו כהכבאים, הללו חולמים חליביים, ואחרים רואים סיוטים, ואלה כותבים על "קריזה", ואחרים מיללים על ביהוד כללי, תחק צועקים כלפי העולם שהפגב את עמי־כאינו — — —

"יליצין הלהקיטים" של חסרי הבטחון היהודי, אלה שעמדו ובמצאים עד היום על קו ההתנצרות האיומה כביכים להבדיל בין "צלם" לבין "יהודי" — לשון ליהודים זו כליאה כשפוש, ואנו אריקטן מקפי ים פה עד ראש ס.א.ס. אינו עזור לנו, ושהם בראים אינו מוכן לבוא לעזרתנו, האם אבדה עצה, מה יהיה אם גו לא תבוא לעזרתנו, ומה יהיה אם האויב הזה יתפלם מקיומנו ולא ירצה לבוא אלינו לגמגמו בעניינו ומה יהיה אם אלו לא יעבדו בהבטחותיהם, או יאמרו לנו: בואו ונפתח ומקימה, עד אשר יחזשק לבי להבר עמכם.

מה יהיה?

סופקי כפים, מידפי שערות, שרטי שריטה עד זיב דם.

ובילם "מתנבאים" בלשון דומה, ומאשפים בשיחנים שהופיעו זה כהוש, והתנבאויות יותר חריפות, יותר מכאיבות ויותר מבליטות את ה"מיראה" היהוד אצלנו עד לאדמה.

כלישר: את זה שהתכיינים קוראים לו "מהראל" האני, הבוטחים, קוראים לזה "גבאתי".

ההולי שלם היו שואלים את התרניקים: פסוק לי פסוקך! לא ששאלו אותם פסקידין או עצה של כלים, כיצד יש להתנהג כאשר אדם נמצא בסכנה או שהכשה לו שהוא נמצא בסכנה.

שאלו את התינוק למנר את הפסוק, כיון שהם ידעו, כי בתינוק מתגלם הבטחון בכל התגלמותו המושלמת, ללא גימה של יאוש או של אשה או של הקוה או של התנפרות, בטחון כפי שהוא נוצר על ידי הקב"ה.

אומר לו להתינוק: הגד לי מה בפיך, ללא דעה והבנה, ללא שכל חכמה בינה, ללא שפרי חכמה, ללא מדע תלא הפילוסופיה, אלא מה שמבול בפיך, בפיך הטהור משבק של מבלית. בפיך שאין בו עליון מאומי מלל של לום, מאותו כאב של דבוק המתפלל מעצמו.

בפיו של התינוק שאינו יודע עדיין מאומה, לא כן הגעגוימות ולא כן תיאוש מתו. ממנו אפשר לדעת את הפסוק הנכון.

אלא שאנו אינגו הולכים לתינוקות של בית רבן לדעת מהו הפסוק המתאים לנו להתקופתנו, אנו הולכים אל הפרופסורים והמדינאים אנו הולכים אל הפוליטיקאים המשוכחים את הגויים, אנו רצים אחרי מרכבתם של פריצים כדי להמוך מהם תוך גזי, כדי לקבל מהם "ברכה" של על חרבך תחיה.

אנו שאבים עידוד ממלה אחת של יהודי משומד, וכאשר הוא מחייך, אנו מלקקים את אצבעותינו המלוכלכות עדיין מניגוב הדמעות כאשר היא הדפים את פניו, ואנו שואבים עידוד מראש ממשלה פלהני יגמעי אלמוני שבארץ עוץ, ואנו מבליגים את כוחנו בכך, שהנה איזואן אמר שהוא מבקש לשוחח עמנו, שישו בני מלינו הישראליים, שאיזואן איזונאיסט רוצה לשוחח עמנו ואינו נותן בעיטה ב — — —

ואנו צוהלים, כאשר ערבי אחד או שניים מצהירים, שלא איכפת להם אם אנו חיים, ולא איכפת להם אם נחיה עוד משך־זמן מסויים, עד שהם יהיו מוכנים כראוי. ואנו מקבלים את כל "הימתנות" הללו בכריעה, בקידה, בהשתחויה ובפישוט ידים ורגלים, על החסד שהם עושים עמנו, מסכימים שאנו נתקיים לפחות עוד מה.

ואילו את מאמץ בפי התינוק היהודי אין אנו רוצים לשמוע.

ומשום כך, ורק משום כך כל פנים לבשו פארור, ואנשים אינם מוצאים מקום לשכן שם את ראשם הרצוץ, ואתה פוגש אותם ברחוב והם מרכינים ראשם בפני מצב זה.

האם אין לך רצון להודיך אליהם?

לא ללגלג, כי אם לרחם, ועל מי שמרחמים לא באה ולא יאה לבוא אליו בלגלוג, אלא היוך מגיע להם, חיוך של מי שעומד למעלה ורואה את האופק בכל היקפו, והוא מסתכל למטה על היצורים המתפלשים ואינם רואים אלא פס צר של אדמת טרשים או ביצה.

להיוך, משום מה?

כדי להבינם או, כפי שאומרים היום, להחדיר בתודעתם היהודית, כי אף פעם לא נמצאנו במצב יותר טוב מזה שאנו נמצאים כעת. האם אי־פעם בכל ההיסטוריה שלנו לא היינו מוקפים גויים רוצחי־אדם, האם עשו שיצא את דעתו ואת כהונתו? האם לא יצא לקראתנו בחרב, כאשר נדדנו במדבר, למה לא יצא עם כפת בחרב לקראתנו כאשר אנו בודדים במדבר.

ואנו, ועמנו, נודדים במדבר, — נכון?

נודדים לאט לאט, ארבעים שנה, אנו מודדים ויותר, כדי להגיע לארצנו הקדושה, והיא כה קרובה, הלא כמעט על ידינו, ארץ התקוה שלנו, ככירתנו, היא נמצאת ממש על ידנו, אלא שעדיין לא תפסנו אותה ברוחנו ובנפשנו, הלכן יוצא אדם בחרב לקראתנו. ואנו מוקפים כיום, כפי שהיינו מוקפים אז, בלכתנו לכבוש את הארץ לפי צווי הא־לה־קים — שבעה עממים, עובדי אלילים צמאי־דם, ומשום כך הובאנו לארץ הקדושה והטהורה, כדי להוכיח כיצד מסוגל להיות עם־קדוש, כיצד אפשר לחיות על פי ציווי של א־ל אחד, כיצד אפשר לחיות על טהרת הטהרה, וכיצד מסוגלת אדמה להקיא את יושבית.

מה לשתנתה התקופה והיא מתקופה של היום?

כמתי אנו פוחדים מן הגויים, וכתי אנו שואלים בעצתם, ממתי אנו מסתכלים בפרצופם לראות מה התמרה שהם עושים, אם זה חיוך או לגלוג או ציניות או סתם מבט מקברי שפירושו: הליה או אושויץ.

כי בתודעה של העולם עדיין אושוויץ קיימת, כמת אין שורפים שם אנשים, משום סיבות שהן למעלה מהבנתנו, כשם שהשריפות שב היו למעלה מהבנתנו, כך גם אם אינם שורפים אותנו שם, זה למעלה מהבנתנו.

מבקשים מאתנו "סליחה" על אושוויץ או בלזן, או ברגבלזן, לשם מה המשחק הזה, אין אנו זקוקים לסליחתם ואין הם זקוקים לסליחתנו, כל אחד פועל לפי טבעו וכפטנו ולפי מה שירש מאבותיו, מחלת השנאה כלפינו היא מחלה תורשתית, ושום תרופה לא תועיל לה והגרמני או האמריקני או הרוסי — ירצחו בשעת הכושר, אין זו שאלה של זמן ואפשרות.

מה יש כאן להתרגש כאשר הם פונים אלינו ערק, או שמא יש לשמוח ולצאת בריקוד ברחובות תל אביב וירושלים, שביה, שהגויים שוב אינם "צוררים" לנו, שהם מבודדים אותנו, ובעל כרחנו מזה את אשר ביקש מאתנו הקב"ה בפיו של השונא האיום ביותר, של העם הגרמני.

הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב.

זו הברכה הטובה ביותר בשבילנו, רק לבדד, רק לא להתחשב בגוים, לא לראות את עצמנו אף כמלוא נימה קשורים למישהו או למשהו הקשור בגאויות האושוויצית, והיא נשארה אושוויצית, על אף הכפרות שהם מביאים, על אף השילומים, על אף ההכרזות על החזרשבות ועל העבר וכו'.

כי אושוויץ אינה רק משרפה לאנשים יהודים, היא דגל או יותר נכון: היא שלט בכדי שאנו נדע מי גר כאן, והשלט נשאר והוא נשאר לדורי דורות, כל עוד ימצא גוי אחד בארץ, כל עוד יהיה של עשן ימצא למעלה, כל עוד לא נבוא אל הר עשיו כפי שהובטח לנו —

כל עוד לא זכינו לזה, הרי אושוויץ קיימת בתודעה של העולם. היא אפשרית לא רק מבחינה תיאורטית אלא גם מבחינה מעשית.

יש צורך רק בפקודה ממישהו, מאדם אחד, אדם שהוא עשוי יותר ותו לא מידי.

— * —

לשם מה בא האומר לציל?

כי כשאתה יוצא לרחוב ורואה את הפנים העגומים, שומע את הראש מקשקש בלגינא הריקה של האנושיות, רואה עינים בוהות בפחד מהרגע הבא, מסתכל בפיק אשר תפס את הברכים — — —

כשאתה נוטל עתון וקורא בו מה אומר פלוני הגוי ומה אומר עלינו אלמוני המיניסטר של ארץ עוץ או של ארץ מואב או של ארץ אדום או עמון או מצרים או כוש ופוט ולוד — ואלה מרחמים עלינו ואלה מסנגרים עלינו ואלה מבקשים מאחרים שירחמו עלינו, ואלה כאיימים, ואלה מנחמים ואלה מתעלמים כליל ואלה לא מתעלמים ולא מרחמים אלא שוחי נפש לחלוטין.

אתה אומר לעצמך:

חביבי, רחימאי שלי, ילד שעשועיו של הקב"ה כביכול, ראה כמה אתה חשוב בעיני העולם, וראה כמה אתה חשוב בעיני מי שאמר והיה העולם. שכל העולם מתנדנד מצד אל צד בגללך, וכל העולם רוגש וסוער בגללך, וכל אחד או ששונא אותך או שאומר שאוהב אותך, או שמרחם עליך או שמבקש להשמידך, אבל אותה איכפת לכל אחד בעולם, כל גוי אינו יכול לישון במנוחה כל עוד אתה בעולם, כל גוי בסוף העולם מהפך בלילה מצד אל צד וחלומות רעים יבעתוהו בגללך.

בגללך, חביבי, רחימאי, שלא נחה דעתו של הקב"ה כביכול, עד שקרא לך ישראל וישורון, בגללך!

כמה נוח היה העולם, מה רב השלום שהיה שורר בו, מה רב הטוב הצפון לכל אלה שביקשו להשמידך אותו ולהמיד כדי להיפטר לנצח מאותו סיוט הנקרא "ישראל".

אבל אתה קיים, רחימאי של הקב"ה, אתה קיים למרות הכל, אף על פי שתמיד היית כוקף אויבים בנפש, הרבה יותר מאשר היום, אף שלא עבר עליך יום אחד ללא סכנת־כוות, ללא איום של השמדה, אף על פי שמיום היותך לגוי וכיום קבלת התורה, לא עברה עליך שעה אחת ללא מלחמה, מלחמת חרמה על עצם קיומך כעם וכאדם שאינני הולך בגזחותא חדא עם עשיו או ישמעאל.

ואם אתה מתייאש או הדמעה מתחילה להופיע בעיניך, סימן הוא שהתקרבת יותר מדאי אל המכריות הסובבה אותנו, סימן הוא שיהודיתך ביתה לאחור ונתנה מקום חופשי לעריבות, לישמעאליות, לאדומיות וכו' וכו' שיהפסו את מקומה של היהדות.

סימן הוא שהחלפת את הספרא בסייפא שהתפסת את כלי זינו של עשיו במקום כלי דינך.

רגה לא יפה, רחימאי שלי, זה לא יפה לבנו הבכור של הקב"ה.

בואו, איתא, חביבים, ונצא בריקוד ברחובות הערים, על שוכנינו הגויים מתנכרים לנו, על אשר בעצשית אנו מבודדים כמעט לחלוטין, ואין מי שיושיט לנו את שרביט הזהב אלא נשארנו בודדים בעולם, ואנו ביה שוכנים לבדנו, ולא זו בלבד שהגויים לא מתחשבים בנו אלא גם אנו אינם מתחשבים בגויים.

בואו, תנו יד על שכם, יד על שכם, והיכנסו למעגל היהודי בריקוד שיקיף את כל העם מן הקצה אל הקצה, שיראו אותנו הגויים כיצד אנו מרקדים, כיצד אנו שמחים שאנו ביה בלעדיהם, כיצד אנו עולצים ומרננים ומשבחים ומהללים ומודים — על שאנו מבודדים ככל העולם.

והיה כאשר ישאלו אותנו הגויים לאמר: מה הריקוד הזה לכם: ואתם ללא עזרה מן החוץ, ובנשק לא נישלח לכם, ומן האדים יורקו אתכם, והדולארים לא נשלח לכם, והערבים יפציצו אתכם:

אף אנו נאמר להם: עבדים היינו לפרעה במצרים ויוציאנו וכו' לא על ידי מאנקים ולא על ידי שרפים, לא על ידי מלאכים ולא על ידי שלילים, אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו וכו', וכו'.

כפי שידוע לנו ולאבותינו, אלא שלרגע אחד שכחנו.

ואני איני בא אלא להזכיר.

חברי כנסת לא הורשו להכנס למערת מכפלה

מספר חברי כנסת מהעוף לפיתוח קרית ארבע ויישוב הרובע היהודי בחברון ביקשו כיום ג' בערב להכנס למערת המכפלה אלא חיילים המופקדים על השמירה במקום מנעו זאת, כיון שהגיעו שלא בשעות הביקור המקובלות.

חברי הכנסת הי"ה מסיעות המערך, הליכוד, מפד"ל ופועלי אגודת ישראל. הם הגיעו למערת המכפלה בתום סיור בבית הדלמין היהודי הישן, בבית־הכנסת ע"ש אברהם אבינו ברובע היהודי העתיק של חברון ובאתרים קדושים אחרים בעיר. משביקשו חברי הכנסת לקרוא למושל חברון התקשרו עמו החיילים והוא הבטיח, כי יגיע תוך דקות אחדות למערה. אולם לאחר המתנה ארוכה לא הגיע המושל, וחברי הכנסת שבו מטורדים על עקבותיהם.

בסיורם באתרי חברון שמעו חברי הכנסת הסברים על המקומות הקדושים מרבה של קרית ארבע, הרב משה לוינגר. הרב דרש מהם לפעול למען שיקום ואיכלוס הרובע היהודי העתיק, שיקום בתי הכנסת העתיקים, פינוי הרפתות שהתנבו במקומות הקדושים ליהודים ולפעול אצל שר הבטחון למען ימנע מהמתפללים המוסלמים במערת המכפלה להתגבל למתפללי קרית ארבע. כן ביקש הרב לוינגר מחברי הכנסת לפעול כדי ששערי מערת המכפלה יהיו פתוחים כל שעות היום והלילה, ללא הגבלה.

הרב שמחה אלברג, ניו יורק

טוהר הבריאה בראי גלי הים

ישיר תהלה משוררים חולמים, בחרוזים קצובים, לקסם שמימי השפוך עלי קצף ים לעת תסביל במימיו חמה שוקעת אדמדמה. יביעו פייטנים עשויי־יחוש במים כנחלילים, את ערגתן בשמעם אחרי דומיית ים רוגע; אחרי שאון דכיו בסערה ליל. ומנגינה זמר, אחוזי אקסטזה בוערת, יישיבו נגן וישמיעו סרנדות להוד מעלתו, הים, השומר תמיד על סערת בצורים שלו בציוותו.

דיוק כמו ביום־בראשית הראשון להים אורב לך באלף עיני־קסם, מהלפותי־נוגה מעוררים רגשות עמוקים בנפש. שלוותו מוליכה את האדם אל עולמות אחרים, רחוקים, נישאים, דומיתו כמו בצפ סערתו הוגבים אליך בלשון ספוגה רזים, סודות, אשר לאו כל מוחא סביל. אף אחד אינו שימע, כמו איש יהודי, מתוך אדוות הגלים את קול ה'.

"מקולות מים רבים, אדירים, משברי ים — אדיר במרום ה'"

הים כולו יופי, קסם והוד, בנושאו עינים תכולות אל הרקיע ממעל המרצף אורה; וכולו תפארת בלילות עלטה וסופה, לעת יזפקו גליו בקול אמים, תוך שהם מתיזים לכל עבר דמעות צוננות. אפילו על ים ליליה, מציף בשפל, נסוך היופי־שלמעלה, — ולא כל עין תשורנו. זה יופי החצוב מן העצבון, אשר כיופי העליו ממש הוא כובש את נפש האדם ומכניסו באטמוספירה מזוככת יותר.

"יופי לך ים, יופי לך, כי לא שלטו בך ידים אנושיות, לא עיצבוך בדמות ובתואר, ולא הכתימו את זיו־איקונין שלך. כל יצירה בלתי משתנית יש בה משורש הנצחיות. הים גם הוא בלתי ניתן לשינויים, ומבורך בכח־השפעה סובסטיבית, הכל משום שידים אנושיות לא טיפלו ולא סייעו כביכול לטיפוח יופיו. הים כמו נולד עם הטבעי שלו ולא נגרע הימנו עד עכשיו מאומה. הים הינו יצירה כהוויתה משעת ימי בראשית הן בצורתו והן בבעצמתו. האדם האומר לא מסוגל את קלסתרו זוהי יצירה א־לוקית טהורה, מה רב השוני בין שאר יצירות ליצירה כזאת, אשר אפילו בחיר היצורים, האדם, ניצב חדל־אונים בפניה.

כל מה שנוצר בידים אנושיות, בשר־דמויות, יכולה בנקל יד אנושית אחרת להכחידו. היצירה פרי כפיו של האדם אינה קיימת לעד, כדרך שקיים האדם עצמו מוגבל בקצב וזמן, וכן היא תשופה כמהו לנזקים והפרעות למכביר, משום שכח הפועל בנפעל. היד האנושית ההוצאה הסביבה את תותמה על הרבה יצירות. היא תופרת באדמה וחוצבת בהר. היא משנה את צורתם. העקוב נעשה למישור והרכסים לבקעה. רק בטבע לים היא חסרת ישע. הים נשאר ים. אפילו אניות גדולות, מבצרים שלמים, נמלסות לעצמן דרך במימיו — אין הים כמוליך את דמותו המקורית.

מלחמות מביאות הרס וחורבן על ערים ומדינות, תהו ובהו מולך אז בכיפה בשלוא עוצמתו. הוא הרס הירבן רשממה, מות, וכליון, בהשתלטו על כל הבריאה בכה השמד על־טבעי. אבא, אדמה, נבתקת לגזרים באמצעות הזימרי פיצוץ קטלניים. והצפות הרים, סלעי מגור אדירים, מתרסקים ונהפכים לאבק פורח. ולא בלבד הצילם הארצי, המהלבלב ביופיו, צפוי ועומד להכחדה טוטאלית, כי גם האויר מודעל ומתמלא בריחות ארסיים, המחניקים את נשימתו של בן תמותה. כל הבריאה אורבים לה באורח מתמיד כל מיני סבנות להצמיתה. כל הבריאה עלולה בין־רגע ליהפך לתהו ובוהו. אידיאלי באין כל שיור ונכר. רק הים בן יחיד הוא, יוצא מן הכלל, אשר לא ירא מפני מחבלים, מאכלת־הכליון אינה שולטת בו. אי אפשר להכחידו. הוא מוסיף להיות תמיד בלתי משתנה, להיות יצירה א־לוקית, אשר גם הוד האנושית האלימה ביותר לא תגע בו. כל מה שהמהקים האדינא על פני כדור הארץ, צרים בצורות, אדמה ויער, גיאיות וגבעות, ככוהם כשרידים מוצלים בנס מידי השטן, את הים לבדו אין צורך — בצולם ולצלם — להציל מהורבן, כי הים עיצמתו בקרבו, הוא בלתי־משתנה, זה הים שלפנינו הוא בדיוק כים שנוצר בששת ימי בראשית, יד אנושית בלתי־טהורה לא תשפיע על הוויתו.

בכל יצירה אלקית טבוע חותמו של הקב"ה. כל מה שברא השי"ת מחוזן ביסודותיו של קדושה, הכח האלקי הנו בלתי־מנוצח, כהיכן, איפוא, צמח תוהירבהו משגשג כזה? הלהאי וקוקע העולם יותר ויותר בתהומות אפלים ונתון להשפעתן של ההוות רצות? מדוע מושל העליון בכל אפסי הבריאה? אין זאת אלא בהמת שהאדם בא וטימא את עולמו של הקב"ה, כיון שנעשה האדם כביכול "בעל הבית יתירי" בעולם, צמח והמים עליו טואה רוחנית וטואה פיסית גם יחד, הפקיע מן העולם את היבשמה" ועשאו לגיבגל. אדיר שבו האנשים פועלים מתוך אינסטינקטים של חיית־טרף ונושמים אש ותל תאות לרציחה, לגילוי עריות, ולכל שיקוץ הצלה להביא לידי השמדתה המוסרית של האנושות. אם הוסח מדעתה של האנושות, אפילו לרגע קט, הכנסת באמונה ש. אין ביורה ללא מנהיג", נהפך העולם בגין את לגיהנום בוער, בני־אדם היוקים מלוא־פיהם הרבית וכידידים, מלים ספוגות שנאה, ממלאים את חלל האויר בעופרת מציקה, המכבידה על נשימה ויוצרת מחנק, ידים אנושיות ביקעו לעצברים כמה וכמה הרים. אלו הרים שמגנו להתגשק בלב הומה עם כל עמן הילף ברקיע, עד שקמו בני־אדם וצרפו את הראש מעליהם, רגלים אנושיות רומסות בדריכה ברוטאלית את אמא, אדמה, באין זכר שכל מוגש ממנה הוא בא ובן 'בוא המיד, הסורמאה התגברה ועלתה "כל אורך ההדית וממלא תוכחר מאפיסטו כמוי־של ארץ. העולם, אבדה ממנו קדושה־היצירה שלו, קדושה בראשית, עד שנהפך לשדה גמול ותה־היים.

לא כן הים, עודנו מבורך בטוהר של ששת־ימי־בראשית, אדמה ואויר עלים להיפך לעצם הטומאה, האדמה נעשית קבר שבטמא בדרגה ראשונה בדרגי הטומאה. האויר, כאיהו מחוכו בתוך כחלי אהל המת, מיטמא ומלטמא גם היא. אכן זה הים לעולם אינו נטמא — בהכונה זו חבוי עיקר כחו, גדולתו, קדושתו. יש לים כח בלתי מוגבל, כח של טהרה, יש בכוחו לרחות מעליו כל יסוד שלילי טמא. ביחוד: כח־הטהרה מכיר גרעינים של קדושה — "טהרה מביאה לידי פרישות... לידי... לידי... טהוטהרי. יותר מבכל אלכנס אחר על יצירת בראשית, יותר על אדמה ואויר, נותרו בים עקבות של קדושה המקורית, ההלילית.

הים נוסף עליך רוגע, הים מחבק בזרועות־השלוה שלו את האדם הסחים, הציית, המוטרד, ומכניסו בעולם האידיאלי של מנוחת הנפש. זה הים, הגוף המימי באיפק, ראי הכסף, רחותו השקטות, המפלמלות תדיר כצין תפלת־לחש, קרקעיתו העמוקה ובלתי נראית לעין, לתקות יוגים צחורות הממלאות את גדותיו, ואדרת־הארגמן שנפרשת מעליו בין הערבים לעתה השקיעה — כל אלה מוציאים את האדם המיוסר בקביעות מתוך החיים המציאותיים הקודרים, בחזון מעולה של דאגות יומיום, על מנת להעלותו אלי ספירה חדשה, אל עולם חדש בלתי־מוכר, בו תשרור מנוחת־נצחים. מדוע נמצא בים זה הכח שלא־כדרך־הטבע לגהש כל עצב ימרה־שחורה המקננת בלב האדם, ליציק בלבו דליים מלאי חדוה ולהשכיחו את כל הסובב, לשכר אותו, כאילו סבבו יין: עד שנהפך לאיש אחר, לקטן שנולד, ליצור חדש החי בתוך מנוחה שלמה.

לים מוליד את המנוחה, מהמת שהיא מכיל את כח הטהרה, את כח הקדושה, ואילו מנוחת־הנפש — שהיא בעצם יסוד לתהוכ־מנוחה פיס — כהוה הולדה ישירה של יסוד הקדישה. ככל שאדם הי יותר בקדושה, הגבר ותלך השלוה שמניחה עליו, כנחות הנפש, אשר תוסיף לו כח ובריאות גם מבחינה פיסית, להיות בקדושה, לחשוב מחשבות קדושות, כפטרויש צו התורה מכל ההדר — זהו המעין הברענן, המצמיח גרעיניה של מנוחת־הנפש. יש בכח חיי קודש ידכיונים להמית את כל החידקים הארסיים, המרעילים את מנוחת הנשמה. כיון שיתגר חי לו חיי קודש, טובלת נפשו ונשמתו במעינות הרוחניים הבררופה. באדם בזה מתגלמת הרמוניה מושלמה, מקרינה באור שכינת א־ל ברום, ההדי האין היו ספוגים קדושה, גם נפשו לא מצאה בו מנוח, גם נשמתו מפרפרת במאבק על קיומו ואין סועד לה. היא מחפשת לה משען של קודש ואינה מוצאה.

החלק האלקי שבאדם מחדקק בהברה לאטמוספירה של קדושה, למשכן־צרות בלבו של יהודי. אחרת תתקומם הנשמה בקרבו, הנפש התנוצץ לה, וכך תיווצר באדם דיסהרמוניה, מהומה פנימית, השוברת את רוחו והורסת הימנו את השריד האחרון של מנוחת־הנפש. יהודי מלפני דור לא היה בגופו אף אבר שלם. היום פרנס אותו בדאגות, הלילה — ביסורים. אך בכל זאת היתה מנוחת־הנפש נכימה אפו. מכיון שבפנימיות נפשו הבהבה אש קודש. כללו של דבר: הקדושה משמשת כביל־ההב להוליך את האדם אל מנוחה שבי־ית, אביתית.

מנוחת הגוף יהיקה מלשמש כגורם למנוחת הנפש — כפי שיחשבו רבים בשטחיות. להיפך: מנחת הגוף היא תוצאה ישירה של מנוחת הנפש. אדם שהוא מאושר מבחינה רוחנית, יש בזה כדי להרגיע גם על מצבו הפיסי. חוסר סיפוק נפשי יתבטא בחולה קששה, המייגעת ומהרישה את הגוף לא פחות מכל חולי אחר. ואדם המחונן ברוגע רוחני, במנוחת הנפש, הריהו תמיד עירני, פעיל, רענן ובריא. ובכן, אם מנוחת־הנפש משכשת ישוה לשלותו הפיסית של האדם, ומנוחת־הנפש תלויה בגבהים הרוחניים השגוצא בהם, אם כך ניסיב להבין מדוע יש לים כה סיגסטיבי עצום על כי שנושם מאווירתו ומה סוד ואיך הוא מוליד בו את המנוחה. דווקא משום שהוא, הים צודנו מכיר את מקוריותו משעת ימי בראשית ואין לטומאה כל גישה אליו, יש בכוחו להשפיע באורה כימאטי על כל המתחברים אתו.

עומדים להם הרבה אנשים פקחים, אנשי מדע ותבונה, מלאים השתוממות על תפארת הים ועל כוחותיו הנאדרים. חוקרים וחכמי פילוסופיה מפליגים בהרצאה, הגני־דעות ומשוררי־חן כתעמקים ומחפשים מלים להגדיר את תפקידו. מדברים וכותבים אידות הים במלים סופרלטיביות, בלהט ובדיבורים והצבי־להבה. כחפשים ביטויים שיבילו צללים בעלי תהודה וחזקה, והדינאמיקה מלוא הגודש, כדי לבטא באמצעיתם את פלא הים. אכן מה אפס ונתרוקנו מכל תוכן כל הביטויים המרשימים הללו. לעומת ההגדרה היהודית, שבאה לציין את תפקידו השמימי של הים. וכך שנינו (חולין דף קכ"ז): "כל שיש ביבשה יש בים חוץ מן החולדה". הים אינו בלבד מקוה עצום המכיל מים שאין להם סוף, מתנן בעושר של גותנים — אלא הים הוא עולם בפני עצמו, שיש בו יצורים בלא מספר, יצורים גדולים ויצורים קטנים: "יש לך בריות גדולות בים ויש לך בריות גדולות ביבשה..."

לו תפקיד זהה לתפקיד התורה. בהשוואת הים לתורה גבה במעמד צדי פיסגה. "למה נמשלו אהלים לנחלים, דכתיב כנחלים נטיו כגנות עלי נהר, כאהלים נטע נגיר לומר לך מה נחלים מעלין את האדם מטומאה לטהרה אף אהלים מעלין את האדם מכף חובה לכף זכות". "אהלים" אלו בתי־מדרשות כמו שמבאר רש"י הקדוש על אתר. באו חז"ל ללמדנו: כמו שהנחלים והנהרות מטהרין את האדם ומסירין מעליו כל חלאה רוחנית וטומאה, אפילו הטומאה היא חזקה מאד — כך גם התורה. אף היא מכבסת ומטהרת את האדם מכתמי־חטאיו ומקשתי. השוואה זו בין תורה לים, לנהלים, יש להתעמק כראוי במשמעותה. לא רק התורה כשלעצמה, שהתורה מטהרת אדם טמא כדוגמת מקוה ומעין, כי גם התנאים הנדרשים לטהרת־התורה — בדומה לטהרת־מים — נאמרו פה. כח־הטהרה של תורתנו הקדושה שווה בבבה ב... כח הטהרה של מקוה ים, שביהם מוהגים בפרט מסוים, אשר בלעדיו אין טהרה. כדי שיטהרנו הים, חייב אדם לטבול כל גופו במים בבת־אחת, מבלי שיותיר בחוץ אפילו אבר זוטר שבזוטרים, כדברי הרמב"ם (הלכות מקואות פ"א ה"יב) "שאם טבל כולו חוץ מראש אצבע קטנה עדיין הוא בטומאתו". כך דורשת ההלכה. אחרת אין המים מטהרין. וכך גם בתורה. כל כולו, עם כל רמ"ח ושס"ה, צריך האדם להתעמק בתורה. כל האדם, כל רצונותיו, בהכרח שיוזגו עם שכל התורה. אין טבילה בתורה בהצלה אלא כשהאדם הטובל שקיע בכל ישותו בים־התורה. ים זה היא אוקינוס לים הגשמי, שבהם בטהרין, מקדשים את האדם ומסירים מעליו את הנטל הכבד של טומאתו. התורה מטהרתו מטומאת־החטא כדרך שהים מטהרו מטומאה בפועל ושניהם כאחד כפופים לאותו תנאי. האדם כולו חייב לטבול במעין־התורה כפי שהוא צריך לעשות בבואו להיטהר על־ידי טבילה בים.

בימי קיץ מרבים בני־אדם לנסוע אל הים. יוצאים מעולם אחד לעולם אחר. תוך כדי חיים בעולם הארצי, נעשה האדם עצמו חטיבה של ארציות, ישותו נעשית חומר, באורה אינסטינקטיבי מחפשים אחרי עולם אחר, שיכולים בו להיטהר מעט מן הזוהמא הטמיכה, שדבקה באדם. כל ימות השנה אדם זה חיים ארציים מוקף אנשים כמותו, עד שנהפך לחית, עכשיו מחפש הוא צילם חהם, צלימי של ים, אשר בו נמצאים חיות בלבד, שמא בקירבתו ישוב להיות בן־אדם...

יש הנוסע לכאן כדי לנשום אל תוך ריאותיו אוירים צונן ולהסתכל באופק המרהיב. יש מי שבא המה לא רק בכדי לראותו, כי גם בשביל להקשיב להמית־גליו. אחד עורג להזין עיניו בתמונה המקסימה, מישהו אחר משתוקק לשקיע בשינה מתוקה לקול שאון הגלים. יושב לו איש על שפת הים ורואה כיצד גל אחד מתנפץ על משנהו. "כמה אנרגיה מתבזבזת בניפוץ אדיר זה ללא תועלת", — הושב הוא לעצמו. מזה אלפי שנים במשך מירוץ הגלים והתנגשותם, והתנפצותם, ומה יצא מכל זה? "זה הים", חוזר ואומר האיש לנפשו, "אינו אלא ספר מוסר עבק". יכול אדם במשך כל חייו להרעיש, לרדוף, לבצוע ולנפץ מבלי שיוותר מאומה על־ידי כך. "כל יודעי, ממשיך הלה בטוויית שרגי מחשבתו, "מי יודע כמה אנרגיה בזבזתי אני וכמה כוחות הלכו לאיבוד אצלי. ובי מה אני? גל מדבר נפסק"

(המשך בעמוד ד')

משה עקיבא דרוק

לא, לתכנית בינוי רחבת הכתל המערבי

בחלקו של כותב השורות האלה נפלה הזכות הגדולה, לתרום תרומה צנועה בעת הדיונים שהתקיימו לפני שמונה שנים על תכנון ועיצוב דמותה של רחבת הכותל המערבי וקביעת הסדרים שבחלקם קויימו ונשמרים עד היום, לכן רואה לחובה להעיר הערותיו בנושא זה, כאשר בהתחדשה הויכוח בנשא.

לא נבוא בהזדמנות זו לחזור אל אותו מאבק מקף שנכפה עלינו בידי קטני מוח על קדושתו של המקום על מנת להצילו מידיהם של אלה שביקשו להפוך אותו ל"אתר היסטורי" שישתלב בעבודתה המכוערת של "רשות הגנים הלאומיים" המופקדת על אתרים היסטוריים ושמורות מבע ונוף. אין הנושא שייך לכאן, אף שהברור עתה כי גורמים אלה לא נטשו עדיין את המגמות שלהם. עתה מבקשים להציגה את הגורמים האלה באמצעות תוכניות בינוי ובריכויזיות שהוכנו ונעשו גם ללא ידיעתם ולא השתתפותם של אותם גורמים ממשלתיים אשר היו מעוניין ומפקדים על שמירת המקום הקדוש על פי ההוק.

הפעם רואה כותב הטורים את עצמו חופשי להביע דעות אישיות ללא הגבלות, ואינני מהיסס ליצג דעות של אחרים או להגן על זכויות ומכמויות מידי אלה שפלשו לתחום לא להם. הפעם אנו מחרידים מצם תהרדה על דמותו ותבניתו של מקום קודש זה שנעשה לתל הלפיות למאות אלפים, אם לא מיליונים של אחינו בני ישראל העולים לשם תפילה כבימי אבל.

אינני רוצה להתעלם מפגמים תבנוניים ואסטטיים שיש בעיצוב הנוכחי של הכבר הגדולה המשמשת כפרוזדור לרחבת התפילה המותחמת לאורך 60 מטר של הכותל המערבי הגלוי ולצורך של 25 מטר ממנו, במקום אורך של 28 מ. ורוחב של 2.5 מ. שהעמדו לרשות המתפללים בימי המנדט. בהפרן של הימים הראשונים ובמריבות שליוו את העיצוב בחודשים שלאחריהם, נעשו הרבה שגיאות. מלאכת העיצוב היתה מין "קדירא דבי שותפאי" שבה בחשו ידים רבות, לא תמיד מתוך כוונות טובות, בהרבה מקרים מתוך חוסר הבנה או ידיעה, ובמקרים אחרים, קיצוניים, מתוך מגמות פסולות שלא היו משוחררות מן המגבילת להחריב ולהשחית ככל האפשר כל ביזנוי. וזהי פרשת הראייה להארה בבוא הזמן. בימים אלה כאשר בדקנו בעיון את תכניותיו של משה ארדי, המבקשות להפוך את רחבת הכותל כעין "אמפיתיאטרון" על ידי יצירת סדרה של רחבות מדורגות העולות ממיפלס בית שני שליד הכותל המערבי אל מיפלס הרובע היהודי בעבר, גוכחנו שכמה מן העקרונות היו כלולים בתוכנית המקורית שעוצבה על ידי ידידי האדריכל החרדי יוסף שנברגר, תוכנית שלא נוהר ממנה אלא שמו של האדריכל בלבד, שבגלל דיקתו האישית אל הנושא, לא טרק את הדלת מאחוריו. המשיך להאבק כאשר מלוא התויצבה אישיות הבנית ידותו; שבלי יודעין היתה כלי שרת בידי אנשים שהיו להם מחשבות פסולות. אלא שהפעם התערבו בתוכנית גם אלמנטים מסוכנים. לא בכדי להגן על אדריכל שנברגר, אלא כדי לקבוע עובדה, יכולים אנו לקבוע בבטחון, שאילו היתה מתבצעת התוכנית המקורית שהיו בה גם אלמנטים של דירוג מפלסים, היתה רחבת הכותל מעוצבת בדמות אחרת, סולידית יותר והולמת את קדושת המקום, גם אם לא היו לה יומרות גרנדיוזיות מסוג התמורות המוגהות ביסוד תבנית ספדי.

אבל מכיון "שאין צועקין על לשעבר", אנו חייבים להיות מן הצועקין על העתיד. להזהיר ולתבוע לא לבצע תוכנית זו, מפני שהיא מיותרת, מגונה ופסולה.

כותב הטורים אינו מתימר לנגוע בצד האסתטי הארכיטקטוני של התכנית. על כך כבר נאמרו דברי ביקורת מפיהם של גדולי האדריכלים בארץ, אשר אנו מקווים כי ישמעו דבריהם במקום שצריך להשמיע ובזמן הנכון.

אנו רוצים להתחיל את דברי השלילה שלנו דוקא בדבריו שנאמרו על ידי האדריכל רוניק שהוא אישיות ארכיטקטונית ידועה, וראשי הדתיים שיואמרו גם בפקודת הראות של השוקפה דתית: הכותל המערבי אינו יצר סופי בעיני האומה היהודית, ולא נשתנה במפות כיוזגיות, אם נגלה, שהכותל הוא פרזדור, הוא כסמל תקוה גדולה שבו אם כי־ראה אינו בהרבים עולה, הרי היא טובעת בלב לבה של האומה. גדולתו של הכותל אינה מכח מאבה, אלא מכוח היותו שריד של בנין גדול, בית הבחירה שעמד על הר הבית עד להחרבנו לפני 1904 שנה. בנין שאנו מצפים להבנותו מהרה במהרה בימינו. לבוא ולעצב רחבה זו על ידי תוכנית בינוי עצמה ומרשימה, יש בה משום הבעה יאוש שלא מגיעת לתקוה זו.

אחרי הריסת הבתים המעופשים של שכונת המוגרבים, שנעו "פרי־בפש" שעל ידי מעשה זה הגמידו את גובהו של הכותל והטלו ממנו את ההוד והשגב הגדול שהיה מרשים את האנשים לאחר שהיו מגיעים אל הסימטא הצרה. התוכנית החדשה של ספדי חוזרת בשנים, היא גם מגמדת את הכותל, ואף יוצרת מתוכנת מהצרה אשר ידחוק לקרן זוית את העיקר והפל ימשוך את תשומת הלב. זאת על אף שהרחבה תומך עד למפלס הבית השני.

גדולתה ויחודה של רחבת הכותל היתה מאז ומתמיד בעצם היותה מקום התיחדות ותפילה, התוכנית החדשה פוגעת קשה ביחוד זה. על ידי השירובל של הרחבות לאורך הכותל הבערבי עד לפינה הדרומית וממנה הלאאה לכותל הדרומי עד לחומת העיר שנבנתה על ידי השולטן, נהרס אותו ביחוד סגור משלושת עבריו שהשאיר עוד אפשרות לתפילת היחיד והכלל, ולא היה פרוץ לרוחות וזעפות. אנו שוללים את הרעיון לעקור את סוללת העפר שעליה מובילה הדרך לשער המוגרבים. אין צורך לומר, שלא באנו להגן על זכות הכניסה להר הבית כשער היהודי הבשם על ידי צה"ל, אלא מפני שהפתרון האדריכלי המוצע חמור יותר כיון שהוא יוצר מגדל שהוצב סמוך לרחבת התפילה, דרכו יכנסו ויצאו יהודים ולא יהודים העוברים בריש גלי על האיסור ההלכתי על הכניסה להר־הבית.

כיצד אפשר לתאר שיהודי ירא שמים, שומר הלכה, יוכל לעמוד בתפילה ליד הכותל המערבי בשלוה, כאשר לנגד עיניו ירמסו יהודים את קדושת הר־הבית ויפגעו באמונתו? במלים אחרות, זה עלול לגרש כן המקום את אותם היהודים שקום נשמתו של הכותל ובלעדיהם אין לו משמעות ותוכן.

אבל אין זה הפגם היהודי מבקודת ראותה של ההלכה, תוכנית ספדי שקיצצה מאורכה של רחבת התפילה. לא לקחה בחשבון את העובדה הקיימת של הפרדה פיסית בין עזרת הגברים לעזרת הנשים, הפרדה שהיא תנאי קודם למעצה לאפשרות קיום תפילה ליד הכותל, על פי ההלכה, על אחת כמה וכמה במציאות ההתבודדות המתירגית של הלבש השולט היום ברחוב ובכל מקום התכנסות.

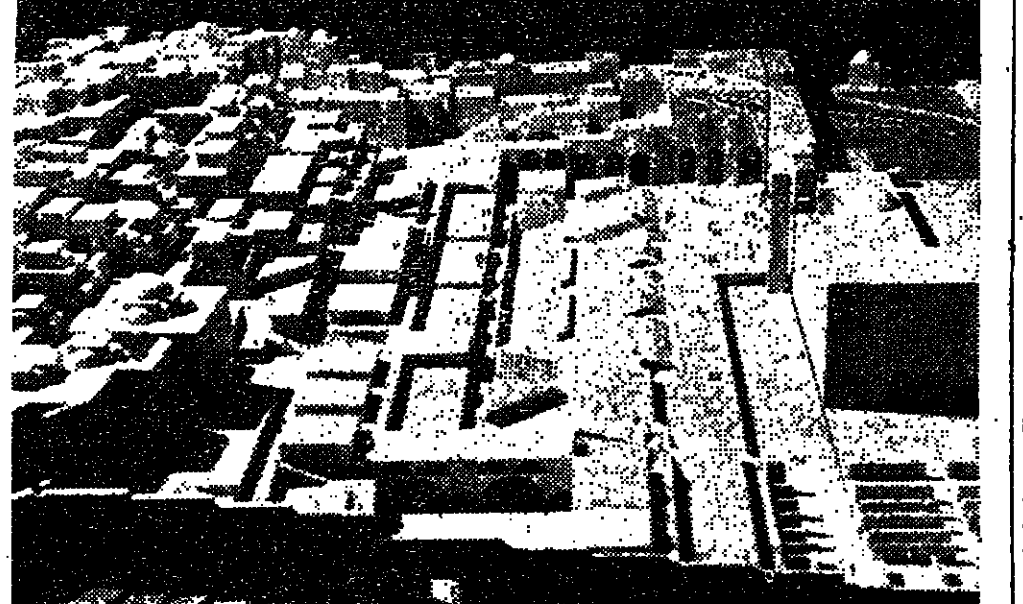

ואם יש צורך לומר, שיהודים לא יוכלו לקיים תפילה ליד הכותל, אם לא תקיים ההפרדה המחולטת. שום כוח שמירה לא יוכל לקיים הפרדה זו, אם היא לא תהיה פיסית כפי שהותקנה לפני שמונה שנים. באירח אריע בבית כיון השכי"ז ובאופן קבוע בשבת בהמון של איזה שבה.

הדימוי "של אמפיתיאטרון", גלקח מתוך דברי ההסבר להצעת התכנון של משה ספדי, מעורר גם אסוציאציות אהורות. לא יתכן שרחבת הכותל המערבי כמקום קודש תשמש מקום לטיולים, לבקורים ושהייה של אנשים אשר תנאי הסביבה ימשכו אותם לכאן, בבלי שיהיה בזה להרים לקדושת המקום, אם נתבטא בזהירות רבה על מיפגעים והופעות שהסתייקה ישה להן, ואשר הן מנת חלקם של הקימות צבוריים רבים. ושוב, מי שמאמין כי אפשר לשמור על קדושת המקום בתנאים המוצעים, אינו משלה את עצמו. לכל היותר הוא רוצה להשלות אחרים, לאו דווקא מתוך כוונות טהורות מכל אינטרס אחר. המעברים המקורים, שנועדו להכניס את המבקר משער האשפות אל רחבת הכותל באורחה מרשימה. אינם הולמים את קדושת המקום וכל אותם מקומות מיסתור מפני שבש וגשם, עלולים להיות רק לרועץ ולא להרעלת המתפללים.

הייני מיעצים לוועדת השרים, לא להחפז בקבלת הכרעות. צבין התכנון אינו דוחק, עוד חזון למועד. אולי כיגהלוים יחולו גם שינויים שיאפשרו לנו להשוב על דברים שנראים רחוקים בשעה זו. אפשר להכניס כמה שינויים ארעיים בעיצוב הקיים, לשפר את ההזות ההיצונית, את זה השר, להגביה את ההפרדה בין המיפלס שנועד לתפילה לבין המיפלס המשמש את הכשקיפים המבקרים, להתקין שרותי עזר טובים יותר ונוחים יותר להשאיר את הפתרון הארכיטקטוני להמן אחר. אולי נהיה יותר הכמים, כיון שנוכל ללמוד גם מן הנסיון, ואין חכם כבעל הנסיון.

אנו רוצים להעיר, לא יתכן לעצב דמותה של רחבת הכותל המערבי מבלי להאזין לרחשי לבם והגיגיהם של אותם יהודים אשר הכותל המערבי נעשה לחלק מחייהם. אלה זכאים להביע דעה בנושא זה, בדיוק כפי שזכאיה עקרת הבית להביע דעה על עיצוב בית מגוריה.

משה ספדי וכל העומדים מאחוריו, חייבים לעשות אבחנה בין עיצוב רחבת הכותל לבין כל תכנון אחר שמכבשאב את השראתו. אין כל דמיון בין היחוד המשמעות של רחבת הכותל, לבין, להבדיל, אלף אלפי הבדלות, כככרות אחרות במקומות פולחן נכריב בעולם.

مكتبة الأهل

הד היום — ישראל והאו"ם

ב"ה — ספק רב אם מדינת ישראל נהנתה פעם מן התמיכה כזאת אחד בארגון האו"ם, להוציא את הימים הראשונים שלה. מזה שנים היא מהווה מטרה להתקפות ולשערוריות מצד אויביה המנצלים במה זו להסתה בלתי מוגבלת, היא המדינה היחידה שזוכה בה ליחס סלקטיבי ביותר.

ישראל לא עזבה את הארגון גם כאשר הרגישה על גבה את היחס של איפה ואיפה, יחס זה נסבל על ידי המעצמות הגדולות, השיקולים היו מורכבים, אבל ביסודו היתה מונחת המחשבה, שפרישה ישראלית מארגון זה, תגביר את רגש הבדידות שלה בזירה הבינלאומית, היא התחלקה בתרבשה כבדה, שדבריה אינם נשמעים, ובמצב הטוב ביותר הם נשמעים בהמולה הגדולה שמקימים מספר גדול של מדינות שנצבו לכח מגובש המתווה את דרכו של ארגון האומות המאוחדות, לעתים קרובות בצורה המעוותת את צורתו את מטרותיו ואת מגמותיו היסודיות של האו"ם.

קשה לעמוד על ההרגשה של אומות אחרות, במדה שיש להן עוד רגישות למידות של צדק יושר גם בחיים הפוליטיים. נראה, שבשוק הפוליטי יש משקל גדול יותר לקולות בהצבעה של הרבה ידים מאשר לקולה של צדק, יושר ועקרונות שהיו פעם אבני יסוד בארגון האו"ם. מדינות אלה מודרכות בשיקולים אחרים מההתבוננות על הקול, או יותר נכון של היד המורמת בהצבעה, גם אם זו מתרוממת באופן מיכני ללא מחשבה, נרגת להתחקה עליהם שהיו בעבר מקודשים בעיני העולם התרבותי.

באוירה כזאת יכולה להיוולד גם הצעה מרחיקה לכת כמו זו המתגבשת עתה בגוש הערבי, לגרש את ישראל מן האו"ם. אם בלמוד מן העבר, יש להניח שהגוש הערבי ישיג גם תמיכתו של הגוש האפריקני, זה שקשר את עצמו אל הגוש הערבי מתוך שיקולים של כדאיות.

אין טעם לשאול את הערבים, מה ישיגו על ידי מהלך זה? האם על ידי כך יעלה בידם להשיג מטרה מדינית שלא השיגו קודם לכן? האם יפחידו את ישראל שתיאות להסכים לעמדות שהיא ראתה בהם סכנות לעצם קיומה? רק מי שמהרהר באינטלקטים אפלים יכול להאמין שישראל תסכים להיות הבת של ארגון כאשר היא אינה קיימת יותר. בשיקוף הקיים עתה בין העולם הערבי לבין ישראל ניצבת שאלה עקרונית, האם יש לישראל זכות קיום במדינה, הערבים אינם מעזים אל השקפת אשי"ף, שהחיסול של מדינת ישראל נעשתה בשבילו עקרון שאין להתפשר עמו. ההכרזה הבלתי מבוטלת של המדינות הערביות מבעלי השיעור ההתמודדות בזכות אשי"ף, ההכרזות שקבלו גם תוקף על ידי ההצבעה בשתיקה של המעצמות, משאירות בידי ישראל ברירה קשה, הבעיה אינה על בכול זה או אחר, אלה שתומכים עתה את נסיגתה של ישראל משטחים שנכבשו על ידה, הם אלה אשר יבאו למלחמה נגד ישראל גם מגבולות שלפני מלחמת ששת הימים, כל דיבור אחר אינו אלא הסואה למזימות השמדה.

הנעלם הוא, עמדתן של מדינות מערביות. בימים האחרונים נשמעו הסתייגויות שונות מן ההצעה להשעות את ישראל מחברותה באו"ם. מזכיר האו"ם שנמצא בין הפגיר הסהר, אמר בסוף השבוע שהוא ינסה לפשר בין עמדת ארצות הברית לבין עמדת הארצות הערביות בשאלת הרחקת ישראל מעצרת האו"ם. אולם יש לשים לב להכרזה של נציג ארצות הברית באו"ם, שהוא הוזה "התעקשות של הקונגרס לצמצם את תמיכתה של ארצות הברית באו"ם אם הורחק ישראל" — זוהי הצהרה פרכרת למדי. הוא לא אמר דבר, על עמדתו של הממשל בנושא זה. אם מתוך חוסר עמדה ברורה ואם מתוך שהממשל מתקשה לצאת בגלוי נגד מגמה זו בגלל שי־ קולים אנוכיים של ארצות הברית באיזור.

אולי בשביל ישראל אין זו בעיה גדולה. היא מתקיימת למרות החלטות נגדו של האו"ם, החלטות שאין בהם שום יסוד של צדק או יושר. ישראל איננה מתקיימת מכוח הביצוע של האו"ם, גם אם היא נולדה מתוקף ההחלטה שלו, שהרי להמוני העולם הערבי, שההחלטה נתקבלה בניגוד לדעתם, כאשר עוד לא היתה בידי הערבים אותה עמדת כוח שיש לה היום בארגון. היא קמה גם למרות שהחלטות האו"ם הכריזו בלהכה כדי למחוק החלטה חוקית שנתקבלה ברוב קולות. יתרה מזו, המדינות הערביות אף לא קבלו את ההחלטה על הקמתה של מדינה ערבית פלשתינאית בחלק גדול של ארץ ישראל, ההחלטה שהיום הם מברכים עליה אילו ניתן היה לבצע אותה.

האם מותר לצפות שהערבים ישוגו מדרישתם האבסורדית. נדמה לנו, כי רק עמדה תקיפה של חברות האו"ם האחרות, בעיקר של המעצמות הגדולות המחזיקות את הארגון, עשויה להרתיע אותם ממימוש מזימה זו. המאבק הערבי לגירוש ישראל מן האו"ם מתעצם, למרבית האבסורד, בשעה שמתנהל ויכוח על תוקף וסמכותו של כוח החירום של האו"ם. האם מישהו מתאר לעצמו, שישראל תעניק מעמד כלשהו לכח החירום של האו"ם כשומר על ההסדרים, כאשר היא תנודה על ידי אותו ארגון?. אולי ההחלטה המצרית לא להאריך תוקפו של כח החירום נובעת מן הרצון לנטרל את האו"ם מהשפעה באיזור. אין לדעת, מי יצא נהנה ומי יצא מפסיד מהתפתחות כזאת. כה שברור הוא זה, שישראל לא תוכל ללכת לויתורים בסיטואציה כזאת. מי שמאמין כי על ידי בידוד ישראל מן הזירה הבינלאומית יכריע אותה לכנות עמדות, הוא טועה. הסיכוי הוא הפוך. תחושת הבדידות הכפויה על ישראל תגביר את מדת השדנות לא רק כלפי העולם הערבי, כי אם גם כלפי אותן מדינות שישלימו עם גירוש זה. מנקודת הראות הישראלית המקורית, אין לראות שום אסון לאומי בגירוש זה. הן מאז אמרנו: הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב, כלל זה חל גם על בעיות מדיניות לא פחות מאשר ההתמודדות על עיצוב החיים היהודיים של האומה, שהיא שונה.

מותר לישראל לצפות, שהאומות התרבותיות בעולם, יבינו שגירוש ישראל מן האו"ם, מבשר את קיצו של ארגון זה לאחר שאיבד הרבה מיוקרתו ומכוחו בתוקף הנסיבות החדשות שנוצרו בו בעשור האחרון. לישראל מותר לצפות, שההתנגדות האמריקאית, לפחות, תהיה תקיפה יותר ומשמעותית יותר. אולי רק היא תשכנע את הערבים, כי הם כורים בור לעצמם.

ד"ר ולדהיים מתחמק מתשובה לנסיון גירוש ישראל מהאו"ם

המזכיר הכללי של האו"ם, קורט ולדהיים, סירב לומר אם יקבל עמדה לגבי ההצעה הערבית להשעות את חברותה של ישראל מאספת האו"ם. השאלה עשויה להתעורר ב־16 בספטמבר כאשר תכונס העצרת הכללית, ויתכן כי תידון במושב מיוחד.

„אני בעד אוניברסליות" אמר ולדהיים בהתכנסות עתונאים, „אבל הכוונה צריך אלה שיבים לתחום בסמכות של העצרת הכללית".

כאשר נשאל בביירות אם הוא מתנגד להשעייתה או גירושה של ישראל, אמר ולדהיים שלדעתו הוא המוסר להחליט את דעתו. כשנשאל אם יצטרף לתווך בענין אמר: „בברבריי שאצטרך להתאזר לי זאת".

ולדהיים סבור כי הערבים מוכנים להסכים להארכת המנדט של כוח החירום של האו"ם, אם מיצגת מסקנתו עמדה לשם ישראל. אבל אם כוח האו"ם יצטרך לסגת, יבוא הדבר ביד לפעמים אמר.

„מצרים חשה, לדעתי, כי נוכחותה המתמשכת של יחידת האו"ם אינה מוצדקת, אם המהלך המ"ה אינו בר־קדם, אמר. ולדהיים חזר על ביטויי מצרים באומרו „מאחר שלא נעשתה התקדמות עד כה, סבורה מצרים כי נוכחותה של יחידת האו"ם אינה מוצדקת עוד".

אשר לשלב שני של ועידת ג'נבה, אמר המזכיר הכללי כי הוא יוכל להתקיים אף אם כוח האו"ם יעזבו בסיני.

יחידת פקוח ברמת הגולן תחזור למלודה ביום א' הבא, אך יש בידי המזכיר הכללי של האו"ם הצעות בדבר יחידה אחרת ואינו מחאג לאו"ם את הכוח אם פעולתו תיפסק.

סוריה ממשיכה במסע לגירוש ישראל מהאו"ם

דמשק, השבועון הסורי „אל בעת" „אלתחריר" הצטרף במסע לגירוש ישראל מהאו"ם.

„אל בעת" בטאון מפלגת השלטון הסורית מותח ביקורת על ארה"ב בקשר עם ההתנגדות שהביע שר החוץ הנרי קיסינג'ר לאפשרות שישראל תגורש מהארגון הבינלאומי.

העתון הירדני למחצה „אלהאורהי" מתח אף הוא ביקורת על הצהרותיו של קיסינג'ר וכותב כי „ארה"ב צועדת בסיון ביטף כדי להחזיר את המזרח התיכון למצב של לא מלחמה ולא (עי"ר)

עתון לבנוני: מצרים רוצה או בשלום או במלחמה

ביירות, יום ה' — העתון הלבנוני „אל אנואר" כתב היום כי „החלטה של מצרים שלא לחדש את מנדט כוח האו"ם נתקבלה במטרה להלחם ברצינות, במטרה להוליך או לשלום או למלחמה".

העתון מצטט את מהלכיו של הנשיא סאדאת בזירה הבינלאומית, וכותב כי הוא נגלה כרצינות של [illegible] „היה זה מהלך אם כתיתם לכל אחד מהצדדים — עליה להחליט אם ללכת [illegible] להנהיג, מבין השנה.

„כאן אנו יכולים להבין את הדי [illegible] לכוונה של מצרים שלא לחדש את מנדט כוח האו"ם לשמירת השלום, מבלי שיבקש שהכוח יעזוב את הר אזרי.

המחבלים הפסיקו את החיפושים אחר „הטייס הישראלי"

ביירות, פלשתינאים אמרו היום כי החליטו להפסיק את החיפושים אחר טייס ישראלי, שלדברי המחבלים הופל מטוסו במהלך התקפה של חיל [illegible] פליטים פלשתינאים בלבנון ביום א'.

סוריה מוחה בפני השוק שגינה הפיצוץ בי־ם

דמשק — סוריה הביעה היום הר־מחאה נגד ההחלטה שקבלו הפרלמנט האירופי במושב שעבר, אשר גינתה את פעולת המחבלים בכיכר ציון בירושלים.

מיניסטריון החוץ הסורי הזמין את שגרירי המדינות החברות בשוק האירופי המשותף והודיע להם על מחאה של סוריה נגד אישור החלטה זו.

עוזר שר החוץ הסורי ד"ר רפאי אמר לשגרירי האירופה שסוריה רואה בהחלטה בית הנבחרים צעד הנוטה לטובת ישראל המהוה „גינוי מצעה גבורה פלשתינאי בשטחים כבושים".

עוד אמר עוזר שר החוץ הסורי כי ההחלטה עומדת בסתירה משותפת לעמדת השוק האירופי המשותף, כפי שהוכרזה ב־6 בנובמבר 1974, שבה נאמר שעל ישראל לסגת מכל השטחים הערבים הכבושים וכי יש להבטיח את זכויות העם הפלשתינאי.

רפאי ציין כי ההחלטה תשפיע על עבוד הדרישה בין מדינות ערב לאירופה.

אידי אמין הועלה לדרגת פילדמרשאל

קמפלה — הנשיא אידי אמין הועלה בדרגה מגנרל לדרגת פילד מארשאל — מסר היום רדיו אוגנדה.

ההחלטה נתקבלה באסיפה של אלופים קצינים וחיילים היה.

הרדיו ששמע אשר צבא של צבא אוגנדה — מסר שאמבו לאמין כי ההעלאה בהינה בגינה לו מתוך והיא הצ־קנה לו על שהביא אוגנדה לאתגאנדה ועל אמין וחזר בגירוש אלפי כהורים אסיאתיים במדינה ב־1972.

הסנגוריה במשפט התעללות בטירונים: עיני כל מפקדי צה"ל מופנות אל בית־הדין

עיני כל המפקדים בצה"ל מופנות לבית הדין הצבאי הזה כדי שיתן הסבר חוקי למציאות הקיימת ביחידות צה"ל — אמרו הסניגורים בסיכום טענות הסניגוריה במשפטם של המפקדים הזוטרים הנאשמים בהתעללות בטירונים.

הסניגוריה טענה, כי המעשים המיוחסים לשולחיהם אינם אלא נורמות המקובלות בצה"ל מזה שנים ואין לראות בהם התעללות.

בית הדין הצבאי, בהרכב סגן אלוף ה. צבר (אב בית דין) סגן אלוף ד"ר י. הריס וסגן אלוף ע. שחר, יתנו פסק הדין ב־20 ביולי.

הסניגורים, עורכי־הדין צבי הוסי, יצחק קלאוזנר, יאן רובינזון וחיים אלפי, ביקשו מבית הדין לזכות את הנאשמים מכל אשמה בטענה, כי אין לראות התעללות במעשיהם של שלושת הקצינים ושני המפקדים הזוטרים.

הסניגוריה טענה, כי לא היתה שרירות־לב כלשהי במעשי הנאשמים ואין ליחס להם כוונת זדון. כל שביקשו היה להקנות לאורחים הבאים להיות חיילים בצה"ל הרגלים צבאיים בהתאם לנורמות המקובלות בצה"ל, לא הוכח במשפט כל יסוד או נטיה להרע.

הסניגוריה טענה כי הנאשמים פעלו כמפקדים שלמדו על בשרם בתקופת אימוניהם את הנהוג המקובל באמונים בצה"ל וכל שאיפתם היתה להגיע להוחדה בשמעה העלאה כושרו של הלוחם. הם ציינו, כי במחזור טירונים זה היו כמה גורמים שליליים ולמרות זאת, כל המעשים של המפקדים לא הגיעו לדרגת התעללות ולא היתה בהם השפלה של החייל, כפי שהתביעה טוענת.

עצם הבאתם של מפקדים ושמלים מעולים לדין על שהפילו אהל על טירון או התיזו מים עליו, יש בה משום התעללות במפקדים — טוענת הסניגוריה.

לשיטה זאת טען התובע אבי הבר, כי היתה התעללות ביחידה זו וביקש להרשיע את הנאשמים בכל פרטי האישום.

הסניגוריה טענה כי עדי התביעה הגזימו בצורה בלתי רגילה בתיאור אופן הכנתם למשפט ע"י רב סמל פלוגתי העומד אף הוא לדין במשפט זה, וכי החיילים שהתלוננו לא נפגעו והתלוננו רק לאחר שהמשטרה הצבאית החלה לחקור בפרשה זו, בעקבות תלונה שהוגשה לחיל חיים לנדאו. (ע)

הסורים שינו יחסם אל אנשי האו"ם בגולן

— מספרים אנשי או"ם שחזרו מדמשק לרמת הגולן ✱ ולדהיים הורה בשדר למפקדי כוח החירום, שלא לעשות סידורים העלולים להתפרש כהכנות לעזיבת הכוח את האזור, בתקווה שהדבר יביא לצינון המתח

מזכיר או"ם ד"ר קורט ולדהיים שיגר באחרונה שדר למפקדי כוח החירום של האו"ם ובו הורה להם שלא לעשות סידורים העלולים להתפרש כהכנות לעזיבת הכוח את האיזור. מזכיר האו"ם הורה לאנשי כוח החירום להמשיך בפעולותם כרגיל, בתקוה שהדבר יביא לצינון המתח באיזור.

נודע, כי ולדהיים עומד לשגר למזה"ת שליח מיוחד על מנת שידון עם ממשלות מצרים וסוריה בדבר המשך שירותו של כוח החירום של האו"ם במזה"ת.

קציני או"ם שחזרו ביום ה' מדמשק לרמת הגולן, מסרו, כי הם חשו בשינוי ביחסם של הסורים אל אנשי האו"ם. אנשי האו"ם שבצבא בדמשק, כי הסורים שוקלים נקיטת עמדה זהה לעמדה המצרית וגישתם כלפי כוח החרום תהיה זהה בכל הנראה לגישתם של המצרים.

ביום ה' השלימו חיילי היחידה האוסטרית בכוח החרום של האו"ם בגולן את תפיסת עמדות האו"ם בעבר הישראלי של קו ההפרדה. עמדות אלה היו מאויישות עד כה בחיילי היחידה הפרואנית, שירותו בעבר הישראלי של קו ההפרדה.

חיילי יחידה זו עזבו את רמת הגולן ביום ו' בצהרים.

טרם צאתם יקיימו חיילי פרו מסדר פרידה במחנה „גוליבר" שליד קוניטרה. נראה, כי במסדר זה יהיו נוכחים פקידים בכירים ממנגנון או"ם במזה"ת. החיילים הפרואנים הגיעו למזה"ת זמן קצר אחר מלחמת יום הכיפורים והחלו שירותם בכוח החרום בקו ההפרדה הישראלי מצרי, ומשם עלה חלק מהם לאיוש עמדות האו"ם בקו ההפרדה בגולן. (ע)

אקוואריום בחלל

יוסטון — האסטרונאוטים של „אפולו" לקחו עמם אוסף של דגים קטנים, אותם כינו האמריקאים „קילי ישי", במטרה לבדוק את תגובותיהם של שהייה בחלל, בחוסר משקל.

עשרת הדגיגים, שמינם אינו ידוע לדוברים של סוכנות החלל האמריקאית, נמצאים בשקית פלסטית מלאה מים. אחת המשימות של האסטרונאוטים היא לזון אותם בקביעות. יש להניח שהם אכלנים גדולים. שכן אחד האסטרונאוטים כינה אותם „תנינים", בשיחות עם מרכז הבקרה ביוסטון.

בשקית שבה מלאה מים צפות עשרות ביצים מופרות, אחדות כמה 36 שעות ואחרות כמה 14 ימים. מטרת הניסוי היא לבדוק אם המצב של חוסר משקל יביא לידי התבקעותם בטרם עת, בזמנה, או לגמרי לא.

אשר ל"הדג ה„טרמפיסט" בחללית, אשר גילה פעילות רבה בחללית של, חדלו האסטרונאוטים לדבר עליו היום. (צ"ע)

בראזיל תוכל למכור נשק אטומי למערב גרמניה

בון — בראזיל תוכל בעתיד למכור נשק אטומי למערב גרמניה, הודות להסכם הגרעיני שנחתם זה לא כבר בין בון ובראזיליה. [illegible] זו הועלתה על ידי הסנאטור האמריקאי סטיוארט סימינגטון, [illegible] בועדה לפיקוח על הנשק, בעדות בפני הסנט.

„ההסכם הגרעיני־בראזילאי יאפשר לבראזיל לייצר נשק היא וגם לשם מכירה לארצות אחרות, כולל מערב

אדמו"ר מפילדלפיה זצ"ל

צעיר לימים היה ר' משה, אז כפי שנקרא כל הנגים ר' משהל'ה דרך הבה, כאשר הגיע לפילדלפיה, הקים בה את בית מדרשו „מחזיקי הדת" ורוכז סביבו קהלה מכובדת, אך זכותו כאחד המלוצים בהקמת ערכים הדתיים, היה אחד בראשוני האדמו"רים שהוכיחו שגם בארצות הברית של אמריקה חייבים לשמור על התורה כולה לכל פרטיה הדקדוקיה, אף ניתן לעשות זאת.

בשנה מגורו בארה"ב הוכיח ר' משהל'ע שגם בתנאים החדשים יש לעשות כל מאמץ כדי לחנך את הילדים במסורת אבות. כיום נוכחנו לדעת „כי לא תשכח מפי זרעו" שגם ביבשה זו התפתחו ענפים של הדת החסידית בכלתבנה עיירות בזמר אירופה. ומהן „חדרים" ישיבות, מוסדות תורה לבנים ולבנות על טהרת הקודש, אולם זכותו של ר' משהל'ע כאחד הראשונים שהרים זאת, ואל בשכה שההיגו לא לאחר מלחמת העולם השניה, כאשר עשרות אדמו"רים ניצולי שואה ובעקבותיהם רבבות חסידיהם שוקדו אמנים הגיעו לארה"ב אלא לפני מלחמת העולם הראשונה, כלומר לפני שמים ושתים שנה, כאשר אלפי המהגרים נכמעו בתנאי ההמרכות הבסתיות.

ר' משהל'ע שלשלה צבורת יוחסין מראשיתה בימי משה טייטלבוים בעל „ישמח משה", ואם כי נולד בגליציה הצלה עם הוריו לירושלים עיר הקודש ובילה בה שנות נעוריו חבה ללמוד בישיבותיה של ירושלים והתפתפק באוירה של קדושה, במחיצתם של גדולי ירושלים וביניהם רבי יצחק בלאור מפסרבורג, רבי צבי הירש משלובודקה, רבי חיים ברלין ורבי יצחק ירוחם דיסקין, והרב הר ביהם היה רבי יעקב אורנשטיין שעבד בראש ישיבת „אהל משה".

לאחר נשואיו עבר לארה"ב ושם הקים ר' משהל'ע את בית מדרשו ליד חברת „מחזיקי הדת" בפילדלפיה. בית המדרש שהוקם על ידו היה בתנועת תעמה כחוזות כמיבה באוירה המטריאליסטית העמרכית, ששררה אז בקרב יהודי ארה"ב. יהודים בלבבות אלה היו שקועים במ"ים שפרי טבנה הדואגה לה, אולם באוירת היניים הלבבית, שבה חונך בנעוריו בבית אבותיו, הצליח ר' משהל'ע לרכוש את לבותיהם של יהודי פילדלפיה שהתהלגו לאט לאט להופעתו של האדמו"ר החסידי בעירם ותוך תקופה קצרה הכביר ר' משה את מאמציו לחיזוק הדת, שמירת השבת טהרת המשפחה ויתר ערכי היהדות.

לא ארכו הימים ומספר רב של חנויות יהודיות ברובעותיה הראשיים של פילדלפיה היו סגורות בשבת. היתה זאת הופעה בלתי רגילה עד מאד אולם היתה זו השפעתו של הרבי שהלכה וגדלה, ובנועם דיבור רכש לבותיהם של קרובים ורחוקים. ההמונים העממיים שלבם היה מר עליהם, הם היו פונים אליו ומשתוחים לפניו את סבלותיהם הגשמיים והרוחניים, ורוחם נרגעה לאחר ביקורם בביתו ושיחתו העניבה, ובאוירה זו השכיחו את עניים ויישאם השפעתו של ר' משהל'ע חרגה מתחום קהילתו ואף שאינם בני ביתו החלו להעריך את האברך הכלבב, שנולד בגליציה, גדל וחונך בירושלים והתיישב בפילדלפיה לרכוש נפשות ליהדות. היתה זאת לכאורה תופעה בלתי שיגרתית ואמנם חרג ר' משה מן השיגרה והצליח גם בשטח החברתי. יהודים שנזקקו להתערבות אצל השלטונות היו פונים אליו, והוא היה יוצר את המגע הדרוש עם השלטונות האזרחיים ולעתים גם המשפטיים, ביחוד בתקופה ההיא כאשר רבים הגיעו לארה"ב ללא רשיונות הגירה והרב הגירוש איימה עליהם.

רבי משהל'ה הצליח להחדיר את בעיניהם התמונה היהודית שהוא ביקש היותה שמירת שבת, טהרת המשפחה וכו' וכך התרכזה מסביב לבית מדרשו חברת „מחזיקי הדת" קהילה מכובדת שחבריה שמרו אמונים לרבה החביב, והוא ניצל זאת כדי לגייס בהם תרומות אם למפעלי תורה וחסד בארה"ק ואם למשפחות נצעות.

קרוב לארבעים שנה היה מחוץ לתחומה של ארץ ישראל, אולם אם גופו היה במערב־ליבו היה במזרח והוסיף אהבה נמתחו מפילדלפיה אשר בארה"ב ועד ירושלים אשר בארץ הקודש. מעולם לא הסיח רבי משה את דעתו מבתי רבנו, מקום מגורי אבותיו, והחבורה החסידית הנלבבת שהיתה מרוכזת מסביב לבית מדרש זה. גם אם ביתו היה בנכר הרי עיניו ולבו היו בארצות הקודש ומעולם לא הסיח דעתו מירושלים שהיתה תמיד לנגד עיניו, וניתן לומר שביתו בנכר היה מעין שטח אקסטריטוריאלי מעין מובלעת ארצי ישראלית בתוך ים הגולה של ארה"ב, ואין איפוא כל פלא שכל שליח ארץ ישראלי שהגיע לשם מצא שם את ביתו והפך אותו בסיס לחודשי פעולתו במדינת קולומבוס.

משהגיע ר' דוד לירושלים הפסיד „מה אשב כי אותיהי השיגר לרעיתו שאינו יכול כבר לעזוב את עיר הקודש „אם אין בדעתה לעלות — הוסיף — הוא מוכן לפטור איתה כדין וכדת, אולם היא נענתה לקול הקורא. לשנה הבאה עלתה והעלתה אותה את מעוזה, הקימו בית נאמן בעי"ק וכאן הולידו את ארבעת בניהם החיים אתנו לאו"ש.

יתר על כן כאשר צמדה להשיא את בנם הבכור ר' חיים עם נכדתו של מיכאל גידקער הלא היא בעל החצר המפורסמה בעיר העתיקה, בגבולות רובע הארבנים ואיזור הבשרכים סירב ר' דוד לצאת לחוץ ל (בטוגריים יצחין שראויה החצר בה התגורר החסיד שבכהונה ר' הבנך חיים הכהן ואשר נהרסה עם „שיפוצה" המחודש של ירושלים להנצחה שבכתב) החתונה התקיימה בחו"ל. הרבנית פיגאלי יצאה להשיא את בנם הבכור ר' דוד באמן בזה להודעתו שאינו נכון בשום פנים לצאת מגבולות ארה"י.

היה זה חזון בלתי נפרץ, כאשר בר אבהן, נצר למשפחות האדמו"רים מסועפת ומשורשת עוקר ממקומו ומבית אבותיו ועולה לארץ הקודש, אלא שאהבת ארה"ק וחיבת הקודש היא שהידבבה אותם לעלות לארה"י להנות מזיוה ולשבוע משובה הרוחני, גם אם התנאים הכלכליים הורעו לעומת תנאי חייהם בארצות מולדתם, וככל תושבי ירושלים הסתפקו במועט כדרכה של תורה.

לאחר לימודיו בתלמוד תורה „חיי עולם" שהיתה אז בעיר העתיקה בחצר הגרולנים ברחוב „המיידאן" עבר רבי משולם תנא בן אותו צעירה בלבד לישיבתו של הרבי מבריסק „אהל משה" ושם נמנה עם לומדי ישיבתו של הגאון הירושלמי רבי יעקב אורנשטיין, היתה זאת אוירת קדושה וטהרה ורבי משהל'י היה מספר על שכונתה של הרבנית בבריסק, שהתנהגה בחסידות התפילה אז ושיחה על המשכילים, שניסו לפרוץ פרץ בחומה הקדושה שהקיפה את ירושלים.

בן שלוש עשרה התארס עם תבלתבא רעיתו הרבנית מרת חיה בת למשפחה חשובה ביותר, ובחופה שהתקיימה כשנתיים לאחר מכן נכחו רבו המובהק רבי יעקב אורנשטיין, רבי ליפצאן [illegible] ראב"ד עדת חסידים ורבי בצלאל זיין (בצרנשטיין) לאחר נשואיו למד בכולל האברכים שליד ישיבת „חיי עולם" ושם גמלה בלבו התכנית לנסוע אל מעבר לים, כדי להכיר את אבות משפחתו הגדולים וביניהם גדולי האדמו"רים בגליציה, ואכבם הגשים משאלתו, בחודש תמוז תרע"ג, כשנה ורבע לפני פרוץ מלחמת העולם הראשונה.

התחנה הראשונה בחו"ל היתה הצירה „אהל מקום מנוחתו של זקנו בעל „ישמח משה", וביום ל"ג בתמוז תרע"ג, שם נפגש עם גדולי האדמו"רים שנמנו כולם על משפחתו המסועפת לאחר ביקור אצל אחיו הרה"צ רבי חיים ששימש כדיין ומו"צ בקליינרדרדין, יצא לבקר אצל אבות משפחתו אבי אמו בוישניצא ואבי אביו בריישא הם תבעו הימנו לאחוז באומנות אבותיו, דהיינו ליטול הנהגת עדה בישראל.

בתנאי הימים ההם לא היתה אפשרות מעשית לכך אלא בארה"ב ואמנם עם סיום ביקורו בגליציה הפליג משם אל מעבר לים, ולאחר תחנות ביניים קצרות קבע את מושבו הקבוע בפילדלפיה, ומעתה נתכנה בשם האדמו"ר מפילדלפיה אם כי מבית אבותיו נמנה עם בית האדמו"ר מוויליפולי.

ברבות הימים נתברר כי למה שלח אותו הקב"ה לארה"ב, גם בפילדלפיה הקים מובלעת חרדית ולא זו בלבד אלא שלא נותקו הקשרים עם ירושלים, בארבעים שנה שהה רבי משהל'י בארה"ב, אולם מעולם לא הסיח את דעתו מארץ הקודש, ושוב אזרבב ביטה משפחתית: לבנים הזמין הפילין מארץ הקודש, שפרשיותיהם נכתבו ע"י אבי מו"ר זצ"ל. את בני קהילתו עודד לתרום להחזקת ישוב ארה"י על טהרת הקודש, וביתו שימש במזינת שגרירות ארץ ישראלית או יותר נכון שגרירות ירושלמית בבירת פנסלבניה.

פעיל ביותר היה ר' משהל'י בפעולותיה הארציות של אגודי"י בשנות התארגנותה הראשונות בארה"ב.

לפני כעשרים שנה חשקה נפשו לעלות אל הקודש בעיר הקודש ירושלים וגם כאן לא שקט על שמריו הרב ידידיה ויגר מראשי הועד הציבורי למען כבוד האדם, גילה לבני המשפחה בימי ה„שבעה" שרבי משהל'י היה אחד מראשוני הלוחמים נגד נתוחי מתים שרירותיים, והוא שארגן את הפטיציה בחתימת מאות עולים חרשים. ילידי ארה"ב והם הגבירו תביעתם להפסקת ניתוחי המתים השרירותיים, הוא הדין במערכה נגד גזירות גיוס הנשים, השרות הלאומי, חיטוטי קברים וכדומה, הלא הן מערכותיהם של היהדות החרדית בארץ הקודש.

עשרים שנות מגוריו האחרונים בירושלים, היו שנות שיבה ומעלה, אולם גם בשנים אלה הוסיף ר' משהלי לגלות פעולות ציבוריות ועמד במלכותיה של אגודת ישראל על משמר היהדות הנאמנה.

בשורות אלו כמעט שלא הוזכרו את הזיוה הרה"ח ר' דוד בריזל ורעיתו הרבנית פיגאלע שעלו לירושלים עם ילדיהם הנעשים והקימו בה משפחה מפוארת, משפחה זו ראויה לציון בכלל דיוקנאותיה של העיר הקודש, שכתב עליהם אלה נושא את נפשו להביאו אותם לתפארת עיר הקודש והמקדש, כדוגמת הגאון הירושלמי רבי יעקב פריינד והשרשרת המכובדת הולכת ונמשכת אולם בסוף עוד הגיע השעה לכך.

בן שמונים ושש היה כאשר התבקש לישיבה של מעלה אולם בשנות חייו עלי אדמות עלתה בידו להקים דורות נאמנים ממשיכי שרשרת הקודש, בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובעבודה, ואין זה מן הדברים הקלים בתנאי האמריקנות השלטת בארה"ב.

בנו הרב זעליג ממלא מקום אבותיו ומשמש בין רבניה המכובדים של פילדלפיה ואילו בנו רבי חיים אורי ליפשיץ, מעורכי העתון החרדי „המודיע" בי"אייש נרס, ממשיך בדרך אבות בפעילותו לחיזוק ערכי היהדות, אם בתפקידיו במערכת העתון ואם כמנהל ישיבת „תורה ודעת", מבצר התורה בארה"ב. המטרה שלפניו היא אותה מטרה שעמדה לפני אביו לפני כשישים שנה, ומעלה כאשר רגליו דרכו על אדמת קולומבוס להקים ניר לתורה וליהדות בכל התנאים, בצפיה שיקים נגן ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים.

בצלאל לנדוי

מיום ליום

תכונה למושב הועה"ש

במשרדי הועה"ש העולמי של אגודת ישראל בירושלים ניכרת בימים אלה תכונה רבה לקראת כינוס מושב המליאה של הועד הפועל העולמי ביום רביעי הקרוב. זוהי הפעם הראשונה למושב של המזכירים מארה"ב ומאירופה, בתוכם חברים במועצת גדולי התורה וראשי אגודת ישראל בארצות שונות.

מזה זמן ניכר שלא קויים כינוס בקונגרס של ראשי אגודת ישראל לשם דיון בבעיות העומדות על הפרק. עצם הרעיון של התכנסות ביחד — יש בו מן החיוב הרב, מה גם כאשר בפני החברים שיתכנסו עומד סדר־יום גדוש עניינים ונושאים שיש לטפל בהם לגבש הצעות ותוכניות לפתרון ולפעולה, תוך הדגשת הצד המשותף בין כל חלקי התנועה.

כינוס מושב זה של הועה"ש בשנה בהתאם להחלטת המליאת הועה"ש שהתכנסה אשתקד, אף היא בירושלים. מצפים לכך, כי המושב יעבור בהצלחה ויעורר ענין רב, כשבמרכזו העמוד „שבת ההגרה" שבו יבלו כל החברים בצוותא את השבת מתוך ההתמסרות, בהתאם לתכנית רבת־תוכן שהוכנה מבעוד מועד.

— ✱ —

בזבוז ללא תכלית

ברוב רעש המלה הוצגה לעיני העולם כולה התכנית הגרנדיוזה של הצמדת החלליות אמריקאית ורוסית, המבצע־הלל, משותף בין שתי המעצמות, שכביכול נועדה להפליא את ה„דמוקרטי", אלא שלאמיתו של דבר יש כאן רק בזבוז משאבים כספיים אדירים ללא כל תועלת לאנושות ולעולם.

בעולם ישנן הרבה ארצות עניות, עשרות או אולי מאות מיליוני בני־אדם חיים בתת־תזונה, בעיות־עוני קשות מעיקות בחלקי־תבל שונים, ואילו כאן מתבזבזים מאות מיליוני דולרים על תוכנית שאין לה שום משמעות גם מן הבחינה המדעית [illegible] סמכת של מיתון אינה ומצמצם ניגודים בין הגושים המעצמות. נקודות־המחלוקת של הזירה הבינלאומית נשארות בעינן, ואולי רק רוסיה מפיקה מכך תועלת תעמולתית, כשהיא יכולה לנצל לעצמה את הרצוי לה כאן, להציג עצמה בעיני העולם כשוחרת טובת האנושות השלום, בעולם, בעוד לארה"ב אין הדבר מעלה או מוריד, פרט להשקעות כספיות עצומות.

על דרך האבסורד, יש השואלים: בחלל אפשר להתאחד ושתוף הדקים מחולם בין אנשים מבריה"מ וארה"ב, ואילו על כדור הארץ נשארים הסכסוכים בעינם. אכן, שיתוף־פעולה בחלל, ככל שזה נראה חבוק זרועות שלם, אינו פותר את הבעיה הקטנה ביותר בתוך כדור הארץ...

— ✱ —

נרתעו מהרחשה...

מאחורי הקלעים של הפסקת הלחץ האמריקאי על ישראל מן הכתיבה האיזגנית, יש המוצאים את הסיבה לכך במשמעות מרובה: פורד וקיסינג'ר הגיעו למסקנה שיש גבול לכושר הספיגה של ראש הממשלה, מר יצחק רבין, והוא אינו מסוגל לעמוד בו, בשל חולשת ממשלתו, מבוהה גדולה מדי של איומים המופנות לחתכים.

אכן, לפתע כאן שינוי־גישה מצד ארה"ב, ולאחר ההודעות מרוכזות שמקה השתמטה. הנימה המרובה של איום ושל לחץ, נעשתה האורה, כביכול, נינוחה. יותר ושוב לא שומעים את המצעמים המוכרים שנהגו להשמיע ד"ר קיסינג'ר. גם לאחר שרבין הוכמא במתחים של „שכונות החודשים" כמועד להשגת הסדר, לא חזר עוד שר החוץ האמריקאי על דברי־האיום שלו, ואפילו את זה גור אסריך ההודעה מצרית של כך שלא תסכים להארכת מנדט תוקפו של כוח האו"ם — לא חזר קיסינג'ר על סגנון־דיבוריו הרגיל.

אלא שהפסקת הלחץ היא רק כלפי־חוץ, ואילו במישור הסמוי יותר ממשיכים ללחוץ, הארדיאה, שלמרות ההודעה המצרית נמשכים המגעים הרגשים המתבטאים בפגישות הרות ונשפות של השגריר דיניץ עם שר החוץ האמריקאי.

— ✱ —

תגובה נאותה

עיריית תולקת הקליטה של אגודת ישראל גילו שבר ענין בריכוזי עולים חשוב ביותר של פעילות מיסיונרית. מתוך הידה לפסקה כזו, שמיסיונרים יפעלו בין עולים וישתו אותם לצאת מן הארץ, קורא ראש של כה־ בכלי התקשורת, חצו את הנושא ה־ הלב של ראשות התחלות הכר־ קוליות, תלות מתוך המושר [illegible] ומתוך רצון שיושב כאל מדי שאקרודניה זו תופסת.

מאד חשה, אמנם להגשת הבנתר המנהיגים יהושה, שתהליכים רשום [illegible]

מגיעת כתקאל, את פרסום הרודיה לרצון להפסיק הוהים לישמים של יבוא מבורים, [illegible] תוך הדברים שלו צצבו בירוח מוים ברודים שלכמעה הבעיו חישת, אלא שלא בת לו להתי־ [illegible] בתגום התעצה המקובלת של תרומים דברים באלה, כאלו שהו תבע להעמיד אותו לדין שמיסיונרים פועלים בין הע־ [illegible] המתגוררים בישוב שלו.

נסיון מוזר הוא להסתיר [illegible] ההשובה [illegible] הכחותו, באלו מדובר כאן זה תיק מסטפל, שצריך להביא [illegible] בזה היא שהעילים בבקים [illegible] בדרך כלל [illegible] שיבולפ להם, ורק דרך־אגב [illegible] שהיה הם פולטים כלים [illegible] ניתן ללמוד בבירור שאכן [illegible] קיים. מוטב להתרכז מחקירת [illegible] נושא בצורה מדוקדקת, כאשר [illegible] לכת ולהורוק [illegible]

— ✱ —

[illegible]

העתונות הגלויה [illegible] על התצפה [illegible] בקיום החוק בחברה הישראלית מביאים להגבה [illegible]

במאמרים שמופיעים בעתו[illegible] כנסים להפוש כל [illegible] גורמים [illegible] דיה זו שעשתה בחברה היש־ [illegible] לית אלא אלגבי ענין אחד [illegible] ההעלמות, אולי פשוט משום [illegible] בצים להודות בכך, או שבעצם [illegible] צים להמשיך כך [illegible] המופגן [illegible] שיש להם זיקה אל נושאי [illegible] איך אפשר לבוא [illegible] למי שמזלזל בחוק האוסר [illegible] או השבתה שלא לפי התקנות [illegible] אם החברה [illegible] עבריינות של הפלות [illegible] כותיות נגד החוק, ושום רופא [illegible] הועמד לדין על כך. איך [illegible] להקות יחס חיובי לחוקים, אם [illegible] פאים עבריינים שניתחו מתים [illegible] החוק ונגד רצונם של [illegible] לא העמדו לדין וקיבלו עידוד [illegible] לעבור על החוק? איך [illegible] לים היום לבוא ולהאשים שיש [illegible] זול בחוקים, אם עודדו [illegible] פגיעה בחוקים הקובעים [illegible] שבת בתחבורה, במסחר [illegible] איך יכולים לבוא [illegible] על עבריינים שמזלזלים בכל [illegible] אם ההפרה הגלויה של [illegible] עיקריים הנוגעים לשמירת [illegible] נהפכה כמעט לתורות [illegible]

הזלזול בחוקים בולט [illegible] הוא ראשית־חוכמת של החברה [illegible] חילונית במדינה, ובכך [illegible] טמון כל הרקע לכל הזלזול [illegible] לכל חוק במדינה. מה ש[illegible] כוונו לפעול „ירקי" נגד חוקים [illegible] זה, נהפך לבומרנג על ראש [illegible] חברה הבוכה ומוללה עתה [illegible] שהחוק נמצא מקופח בקיומו [illegible] שמירתו, רק לעצמם יכלו [illegible] בסיבות.

— ✱ —

האשמות אנונימיות

התרגשות רבה השתררה [illegible] שורות חברי הכנסת בשבוע [illegible] כאשר אחד מנציגי „הליכוד" [illegible] מיע האשמות חמורה נגד [illegible] אישי ציבור על מעשים ש[illegible] מתיישבים עם החוק ועם השקפ[illegible] טוב, אלא שאותו נציג נמנע [illegible] הזכיר שמות וכך רק גרם להש[illegible] מבוכה ולמבוכה יצר הסערה [illegible]

לשם מה זריקת האשמות [illegible] כחובה? למה לעשות זאת [illegible] בצורה אנונימית? אם יש [illegible] לפי שר בממשלה שלפני [illegible] הוא זכה לסמכ־עתק בצד [illegible] משפטי מזוהה ממשלתית — [illegible] אסור לדעת את שמו של השר [illegible] זה? הרי מה נפשך, אם [illegible] שה הוא חמור — למה לא [illegible] את שם השר, כדי שיוכל [illegible] ולהתגונן, אולי יש בפיו [illegible] דברים אחר, אולי צריך [illegible] לים לחקור בטרם להוציא [illegible] ואם המעשה איננו חמור — [illegible] מה להעלותו במסגרה של דיון [illegible] שזיהוי?

דרך כזו לבירור ענינים [illegible] מטולה ביותר, ואף אינה מביאה [illegible] תועלת.

— ✱ —

[illegible]

בתחילה עמד ההרחה [illegible] על מעשיו של יהושע [illegible] שקרי נכל אשרה, [illegible] נכוו, כולם רוצו וכולם [illegible] כי הפשע ושישה [illegible]

אלא שהשקרים נושרו [illegible] התוכנות, ואשים [illegible] ובכולים, אחרים [illegible] להמשא את המעלך [illegible] [illegible]

[illegible] الأصل

טור הקליטה הרוחנית

צרור ידיעות מפעולות מחלקה לקליטת עולי בריה"מ של אגודת ישראל

נפתחו מחנות הקיץ לילדי עולים

המפעל המסורתי של המחלקה, בהקמת מחנות קיץ לילדי עולים, במשך השנה, השבוע נפתחו קייטנות קיץ בירושלים, תל אביב, אשקלון, [illegible], בהם יבלו מאות רבות של ילדי עולים מרוסיה, גרוזיה ובוכרה, תקופת חופשת הלימודים.

מפעלי הקיץ, בהם החל כבר לפני ארבע שנים, מהווים כידוע עונג לילדים הנתונים לסכנות ולהשפעות שליליות בחודשי החופש. [illegible] שבמשך זמנה שאלה השיבה היהודית זו להורים ולתגובות חיוביות [illegible] הפעילים ההורשים הרחבת מסגרתם וכושר שמם של מחנות הקיץ.

[illegible] רוח כיתות בגרמה השבוע לעומדים בראש המחלקה משגורע גורמים רבים בקיומיו אימצו את הרעיון ואירגנו מחנות נופש מספר ניכר של ישובי עולים, דבר שמגביר את התקווה למניעת נשירה [illegible] ומסורתית בקרב העולים בתקופה רגישה זו.

נמשכת הפעילות לגילוי עקבות המסיון בריכוזי עולים

הגילויים והאותות של פעילי המחלקה, בדבר תעמולה מסיונרית בקרב עולים, מוסיפים להכות גלים בצבור ובכלי התקשורת במדינה. גורמים ממשלתיים שונים החלו לפעול בימים אלה לאיתור עקבות המסיונים וכפי שנמסר החל המעקב להניב תוצאות וכל הסימנים מעידים בקרוב יוחלו התפתחויות נוספות בפרשה זו.

במסגרת ישיבתה השביעית הקבועה, קיימה הנהלת המחלקה דיון רחב בנושא זה, לאחר שמיעת דיווחים מפי עסקני המחלקה המתארים על המקומות בהם יש חשד לפעילות מסיונרית. בדיונים הודגש הצורך להגביר את הלחץ הציבורי בנושא הפרלמנטרי לחקיקת חוק נגד פעילות המסיון, הוחלט הצעת שיבות כדי למנוע דריסת רגל מהמסיונרים אותם, כידוע, על רגשיה הקיפוח והאכזבה של העולים. בינתיים נמשכת הפעילות של המחלקה בריכוזי העולים, תוך שימת דגש מיוחד להסברת המסיון והסכנות ההכרוכות שהוא נושא בחובו.

ארבעה אולפני יהדות חדשים לעולים

במסגרת הפעילות השיגרתית הענפה להקניית ערכי היהדות לעולים, [illegible] המחלקה בשבועות אלו, אולפנים נוספים לשיעורי תורה ויהדות [illegible] עולים. האולפנים נפתחו עתה בשכונת מזרח תלפיות בירושלים, [illegible] בבאר אילנה [illegible], בשכונת שמשון, [illegible] באשקלון, ובכרמיאל — לילדי עולי רוסיה במקום. האולפנים [illegible] השבוע [illegible] משיכה רב לצבור העולים [illegible] לשיעורים ולהרצאות [illegible] להם ידע יסודי בעניני יהדות כו.

הושלמה בנייתו של המעון המפואר לילדי גרוזיה באשקלון

[illegible] של השכונה הגרוזינית באשקלון עתיקות, הושלם השבוע הבנין של מעון היום והגן לילדי עולי בריה"מ המועצות, שהוקם בתרומתו של מר י. א. ציזינסקי מתל אביב.

השלמת הבנין, השיגה המעמד לפתיחה את שנייה לקראת שנת הלימודים [illegible], שהוא יום חג לריכוז הגדול של עולי גרוזיה באשקלון ולמחלקת [illegible] של אגודי שהשקיעה רבות להקמת המעון, במסגרת פעילותה [illegible] המשותפת, הנעשית בתיאום ובשיתוף פעולה עם מרכז החינוך [illegible].

בימים הקרובים עומדת להיערך חגיגה מפוארת של חנוכת בית המעון [illegible] בה כדי להסיר רגשי קיפוח ולרומם את רוח העולים במקום.

פעילות הסברתית בישובי העולים נגד גיוס בנות

בשבועיים האחרונים, פתחה המחלקה, בפעולה מיוחדת להסברת חומר [illegible] של גיוס בנות בקרב ריכוזי העולים החדשים שאינם מתמצאים [illegible] בנעשה בארץ ואינם מודעים לגבי החוק המחייב מתן פטור [illegible] ההרשמות שחרור משירות צבאי מסיבות דתיות ומצפוניות.

פעילי הקליטה של אגודי, בסיוריהם בישובי העולים, מפיצים חומר הסברה [illegible] בנושא רגיש וחשוב זה, ובידיעות שנתקבלו השבוע במשרדי [illegible] נמסר כי פעולה הסברתית זו הצליחה להחדיר את הנושא [illegible] רבים מהעולים שלא ידעו עד כה על קיומו.

הרחבת כושר הקליטה בישיבה לעולי בוכרה

השבוע הושלמו ההכנות המכוונות להרחבת והגדלת כושר הקליטה [illegible] הישיבה לצעירי עולי בוכרה הקיימת זה שנתיים ופועלת בהצלחה [illegible] בבני ברק.

המחלקה החליטה לאחרונה, להקצות תקציב מיוחד לסגירת קומת [illegible] כדי שאפשר יהיה להגדיל את מספר חדרי הפנימיה לכדי ארבעים [illegible] נוספים, זאת לאור הדרישה המוגברת מצד הורים בוכאריים [illegible] לקבל את בניהם בישיבה.

[illegible] קיומה הישיבה, נהפכה היא למרכז חינוכי-תורני עבור צעירי [illegible] המאפשר לגדל צמחה חדשה של רועים רוחניים שיוכלו להנהיג [illegible] את העדה, ולהגשמתה מגמה רוחנית, המחלקה החליטה השבוע [illegible] מאמצים נוספים להרחבת הישיבה במסגרים גדולים יותר.

גברת התמיכה בחטיבה הישיבתית לעולי גרוזיה

במסגרת ההקצבות החדשות הניתנות על ידי המחלקה, למוסדות [illegible] חרדיים במקומות שונים בארץ, החליטה השבוע המחלקה להגביר [illegible] תמיכתה בחטיבה הישיבתית המיוחדת הקיימת ב"בית אבות" שליד [illegible] עבור ילדי עולים מגרוזיה.

[illegible] הישיבתי, הנתמך על ידי גורמים חינוכיים שונים, לומדים למעלה [illegible] תלמידים מגרוזיה השוקדים על תלמודם בצורה המעוררת התפ[illegible]. היא מהווה תופעה ראשונה מסוגה ומיוחדת במינה, לראות צעירים [illegible] גרוזיה שקועים בהוויות אביי ורבא כתלמידים ותיקים.

המחלקה החליטה, כאמור, להגביר את תמיכתה ולתרום בכל האפשר [illegible] להתפתחותה של ישיבה זו עד הפיכתה למרכז תורני גדול [illegible] גרוזיה.

מפעל גמ"ח "משען לעולה" בהתפתחותו

התפתחותו המרשימה של מפעל "משען לעולה", המעניק הלוואות [illegible] כלכליות למשפחות עולים, צויינה השבוע במלאת שנתיים לקיומו. [illegible] הי"ו יו"ר המחלקה, העומד בראש מפעל הגמ"ח. [illegible] דין וחשבון מפורט על פעולות הגמ"ח תוך ציון העובדה כי מלבד [illegible] משען כלכלי לעולים הוא הביא גם לתוצאות חשובות [illegible] לקשר שנוצר על ידי כך עם משפחות העולים, רבים מהם [illegible] להסתדר במסגרות חרדיות על ידי הסיוע הכספי, והתקרבו [illegible] ישראל, וילדיהם סודרו במוסדות חרדיים.

[illegible] הגמ"ח, שסניפיו מרובים יצאו לו בריכוזי העולים החדשים, [illegible] לרשום לעצמו הישגים מכובדים מאוד בתחום הקליטה וההסברתית [illegible] כאחד.

חג הנצחיות היהודית

(סוף מעמוד ב')

ספרים הקשורים לספרות התלמודית. לא מכבר נתגלה מסמך מעניין ביותר של הרשויות הנאציות העליונות, הי מהיר מפני מתן השראה ליהודי התלמוד לגנז הלעזוב שטחי-כיבוש נאצים באירופה ובארצות אחרות, מכיון שבכות התלמוד הם יחיו ויעוררו להחיה את "היהדות בחלקי עולם אחרים". כנראה שהם ידעו היכן טמון כוחו האמיתי של העם היהודי.

איש לא יוכל לשער ולהעריך כמה מאות אלפי ואולי מיליוני ספרי גמרא ושאר מפרשי הש"ס שנשרפו ביותר עם המיליונים אשר הושמדו במשרפות הנאציות. הנאצים סבורים היו, כנראה, לקראת הסוף, שאין שוב זכר ל"תרבות התלמודית", כאשר ברגע הי אחרון שלפני שקיעתם החלו לתור ולחפש על-פני אירופה כולה ספרים "תלמודיים" והחביאו אותם במנזר באופנבך שליד פרנקפורט, כדי לשמרם במוזיאונים שלהם.

אך הם טעו. מתחת לאפם, שהיטיב להריח למרחקים כדוגמת חית רגישה — הוסיפו יהודים ללמוד ולא היתרד על הגמרא. בגיטאות האפלים למדו יהודים גמרא בהחבא. ואפילו במחנות הריכוז נכנאו יהודים שהצילו לעצמם אי-אלה דפי-גמרא כדי שיוכלו ללמוד לעתות לפעמים.

הנצחון המשמעותי נגד מסע ההתמודדות האנטי-יהודי נתגן באורת סבלי צ"י אותם יהודים בפרנקפורט ששבועות אחרים לאחר השחרור משמר על אותו מחסן-ספרים וישבו ללמוד ליד גמרות שנטלו משם את ה"דף היומי". אך מה יכול להיות נצחון גדול יותר, כאשר מול המגמה להפוך את התלמוד למוצג מוזיאוני, ומול מסע-הרדיפות המטורף של הנאצים שהחלו לשרוף את הגמרות — התחילו בחלקי עולם אחרים להדפיס מחדש את הש"ס, וכיום מספר הוצאותיו גדול רבצום וכסביבו מהפקתה התורית גדולה ומסועפת!

גם בחגיגות ההכוניות שנערכו השנה לציון סיום ה"דף היומי", ברוב פאר והדר, במספר כה רב של קהילות יהודיות ברחבי העולם, בניו-יורק ובארץ ישראל, באוסטרליה ובאנגליה, בדרום-אפריקה ובארגנטינה בלטה העובדה שמאז סיום מלחמת העולם השניה גדל כל כך מספרם של לומדי הדף היומי עד אשר צריכים היו הן באמריקה והן בירושלים להדפיס הוצאות חדשות של הש"ס, והו ביטוי עצום לנצחון הנצחיות היהודית כנגד כל אלה שקמו להתמודד נגד העם היהודי ותורתו.

בזה טמונה עוצמתנו גם בימים קשים אלה וגם בעתיד — ה' עוז לעמו יתן. עם יהודי המאוחד ע"י התורה הוא חזק ומסוגל לעמוד בנסיונות הקשים ביותר. עם מאוחד כזה מסוגל בכוח האחדות הנצחיות להביט ביותר ביטחה ואמונה אל העתיד.

הבה נתחבר, אישא, כולנו אל אותה שרשרת של אחדות הנצחיות היהודית; הבה נלמד כולנו, ובכל יום, את דף הגמרא.

הנפש

(המשך מעמוד ד')

בימים אלה, בשלושים הימים שחלפו מאז פטירתו, את דברי התגגה שהוא ז"ל משמיע כעת בפמליא של מעלה, את ה"משאת משה" שלו הוא משמיע בישיבה של מעלה — אלא שאין אנו שומעים את הדברים.

אבל הדברים שהשמעו במשך עשרות בשנים בישיבה, בפני רבים ובפני יחידים, בפני יחידים ובשיחות אישיות, במאור פנים מתוך הסתרת היסורים, בחיוך ובפנים צוהלות — מתוך התלהבות שבגבורה נפשית כן התמה שבלב על הקץ לחיי האנוש עלי אדמות — הדברים הללו עדיין תלויים בחללה של הישיבה הגדולה ברחוב הישיבה בירושלים, יתכן והם מתכנסים ביום השלושים, הדברים של ראש הישיבה, ומצטברים באותו מקום שנתרוקן מבעליו, מצד שמאל במזרח הישיבה, והם מחכים שתלמידיו יקחו אותם שוב, כפי שהם, מלאים תשוקה להתורה ולתורה בלבד, מלאים מסירות נפש, כי בלעדי המסירות — לא תיתכן נפש כלל.

עדיין תלויים הדברים של הגר"מ ז"ל בחלל הישיבה, וכך יהיו תלויים בחללה, כשם שתלויים בחללה של הישיבה הגדולה דבריהם של גדולים מאז יסודה, בסלבודקה, בחברון ואחר כך — בירושלים — ישארו תלויים עד אשר יכנס בשעריה משיח צדקנו, וכל הזוכה וכל הזוכה — יבוא ויקבלם כמות שהם, כפי שהם הושמעו בימים הללו, עד הרגע האחרון בחייו מלאי תפארת חיי ההכמה.

וכאשר הניגון העולה ממאות פיות בני הישיבה, המקדשים שם שמים שנה-שנה, עולה לשמים, מטהר בדרכו את כל הרפש והבוץ התלוי כענן כבד על פני העולם המתרבן הזה של היום, מפלס לו נתיב לשמים ומספר בישיבה של מעלה, כי התורה נמצאת בשלב עליה בארץ הקודש, למרות הכל, למרות הכפירה המשתוללת, למרות אי ההתחשבות בה, למרות צרות העין — —

וכאשר הניגון עולה מפיפיות שלוחי עמך בית ישראל, הנותנים את נפשם יום-יום כדי לחזק את בדקי הבית מהחריבים, הוא עולה ומיתמר כריח הניחוח של הקטורת, ואין רוח בעולם שאינן את התימור הזה, ואין כוח בעולם שישנה את עליתו לשמים — —

כאשר הניגון הישיבתי המפורסם, שמעודו לא נשתנה, והוא משרה בתנוחתו הזיפונית את השמחה רוחנית הנפש, השמחה שאין מלים לבטאה ורק ניגון ישיבתי יכול לה, והוא מבטאה באלפי ניגונים קטנים, שאלפי בני הישיבה מנגנים אותם, כל אחד לפי טעמו, לפי עלית נפשו, לפי שמקום שכלו — — —

על כולם לזכור, כי הניגון הזה נמסר להם איש מפי איש עד משה רבינו מפי הגבורה. וניגון זה נמסר להם אישית על ידי רבם, הגר"מ זצ"ל, בין אם שמעו אותו שנה אחת או עשר שנים, בין אם היו מבאי ביתו המלמדיים, ובין אם באו אליו רק כדי לשאול שאלה אחת.

כי ניגון התורה מקבלים בירושה רוחנית מפי המורה, במשך שנה אחת או אף פעם — לא!

והוא מספר לכל אחד את משאת משה שהיא — משאת נפשו של כל בן תורה, וכל שכן, של בן-תורה בתקופה שלנו, שאלמלא ניגון זה המתרפק עליו, המספר לו על קדושת החיים ועל קדושת הנשמה היהודית, על גדלות האדם ועל חובתו בעולמו — לא היה — מסוגל להחזיק מעמד ולהיות מה שהוא כיום:

העמוד הימיני של העם היהודי.

דברים אלה יש לזכור ביום השלושים של ראש ישיבת חברון, יש לזכור אותם לא כאשר ילכו התלמידים על הנפש שלו בהר המנוחות, אלא כאשר יעברו ליד מקומו הפנוי, כאשר יתיישבו שוב ליד הגמרא ויתחילו ללמוד בהתמדה, בשקידה, ברוח א-לוקים שהמשם ממש — — —

— — כי זו הדרך אשר קלטו ממנו, זו הדרך שאהב ללמד אותם, זו הדרך שהלך בה ביסורים, שלימד אותה בהתפרקות מכל צביצים גופניים — — —

זו הדרך — של בן תורה בתקופה שלנו.

ד. א.

התערבות רשות השיפוט

(סוף מעמוד ב')

הסטטוסית, היכן הפתרון האוקי? שני הנושאים שהעליתי: הפגיעה בסמכות בתי הדין הרבניים בביטול פסקי דין שלהם בנושאי יסוד בעניני אישות על-ידי בית משפט חילוני והי סילוף החומר בהגדרת מיהו יהודי, שכל כולו אינו אלא מושג הלכתי.

אני רוצה לפנות שוב הפעם לומר: עם כל הכאב, עם כל הצער על כך שאנו יודעים שיש אישים חשובים הילדנים המתנהגים לפי אורח חיים חילוני. איך זה ייתכן והיכן היא מידת ההגינות האלמנטרית ביותר — וזאת אני מבקש — לקחת ערכים דתיים הלכתיים, לסלפם ולעקרם? הוא כשאין נגירושין במדינת ישראל זהו אקט להלכה, אקט ה' ביותר גם הוא אקט הלכתי. כיצד ואיך מרשים לעצמם לסלף ולעוות מושג הלכתי? וכששמו רואים שקו זה וכיוון זה הופכים לשיטה והנהגה להאריך אותם, כי הדבר עלול להביא לידי כך שקובעי ההלכה בישראל יצטרכו להסיק מסקנות, ותוא זאת חובתם להסיק מסקנות, והמסקנות והחיכה והאחריות תהיה על הקובעים והמכוונים את מערכת השפיטה במדינת ישראל.

הבקשה המתבקשת ממך, לא להרשות לסלף ערכים ויסודות הלכתיים. אין להרשות לאנטשה החילונית לבטל פסקי בתי-דין הרבניים בחוקי האישות ומהם הלכתיים. גיור הוא כאמור מושג ואקט הלכתי ולא ייתכן לסלף ההלכה. הדרישה היא מינימלית: לא לסלף עקרונות הלכתיים.

אדוני שר המשפטים, אני פונה אליך אישית ואני מרשה לעצמי לפנות אליך בגישה אישית מתוך כך שאני יודע על ערכך המשפחתי המסור לך, כבן למשפחת חסידים המושרשת ביסודות היהדות הגעת למעמד של שר המשפטים במדינת ישראל והוא של מערכת השפיטה. תן דעתך — אני קורא אליך, והדורות הבאים יקראו שמעו אליך ויבקשו ממך, אתה שהגעת למעמד שר המשפטים התקן את המכשלה שתחת ידך, אם תתן להמשיך את הגישות המהורות בעניינים הלכתיים נגיע חלילה וחלילה — ואני אומר "אל תפתח פה לשטן" — לכך שנהפך לשני עמים, כי לא תהיה ברירה. אנחנו לא רוצים בזה, אבל הגישות הללו, הסילופים הללו בדברים יסודיים, בשל הלכה מובילים לכך. ואני פונה אליך: בידך להתקן זאת.

לוח המודיע

דירות ובתים

בירושלים

למכירה

★ למכירה בתל ארזה, 2 דירות 2½, 3 חדרים, סוכה הסקה, ארונות — 531447.

★ למכירה דירת 4 חדרים מצויינת שיכוני קרית צאנז ז'א 4 — 2.

★ 5 חדרים לוקסוס + מחסן קומת שניה במחיר סביר, הלפרש טלפון 02-533597.

★ מהזדמנות למכירה מיידית 2 חדרים במקור-ברוך קי"ב 02-521375.

★ 3 חדרים והול בפתניה למכירה, 02-285839, לצלצל מ-1 עד 5 אחה"צ, ללא מתווכים.

★ למחיר החלטה! למכירה דירת 2½ חדרים טלפון 02-285676 מ-1 — 9.

★ למכירה 2 חדרים + הול שימושי רח' חנה 15, קי"ב, חזית 02-534082.

★ בירושלים, למכירה — 3 + הסקה + טלפון + ארונות, בעזרת תורה, כניסה מיידית. 02-535487.

★ למכירה 2½ חדרים בתל-ארזה, רח' חנה 5 בבקר, 534761, פנחסי.

★ למכירה דירת 2 + הול + מרפסות סגורות בקוטלר 7, רוזנברג — 02-526825.

★ למחיר החלטה! בהזדמנות!!! 2 והול גדול מאד מרפסות סגורות קומה ב' קיפמן הרב קוטלר 9 ירושלים.

★ למכירה 3 חדרים והול + הסקה, קי"א, בית חדש, במלכי ישראל טל. 02-535878.

★ ברחוב בלוי, 3 חדרים, קי"ב, — 260.000 ל"י תנאים מצויינים 272810.

קבלני בנין

★ למכירה דירות מפוארות בנות 3 חדרים במטודלה, רח' הרב בלוי, פנת שאול המלך. פרטים במשרדנו, מ. ליפשיץ, המלך ג'ורג' 43 טלפון 02-69822.

להשכרה

★ בהזדמנות!!! בדמי מפתח 3½ והול + הסקה בגבעת שאול 02-534897.

★ בימ"ש דירת 3 חדרים בגאולה, יונה 19, ירושלים, גינה, מרפסת בלי שכנים.

★ דירה מרוהטת 4 חדרים בשכ"ת קרית איתרי טלפון 286363.

★ להשכרה במטרסדורף 3 — 2 חדרים מרוהטים 02-526270.

לקייט

★ חדרים להשכיר 4 — 1 מטות 02-223620.

★ לקייטנים! דירת 3½ + כל הנוחיות קי"ב, ל"ג — 3 שבועות — 02-234937.

★ דירה/חדרים בבית-וגן אויר וגוף, ל-12 יום מ"י מנחם-אב טלפון — 02-535197.

★ דירה להשכיר לשלושה שבועות למשפחה דתית, הול בט"ו מב"א ל' דדר שיכון חב"ד 4 ירושלים, טלפון 533710.

★ דירה מרוהטת לקייטנים! בעזרת תורה מט"ו באב 02-521320.

★ לקייטנים בבית-וגן 4 וחצי חדרים, רהוט מלא טל. 02-536019.

בקוש דירות

★ דורשת דירה מרוהטת 4 חדרים מה' בתשרי עד כ"ד בתשרי קומת קרקע או קומה ב' 02-287034.

דירות להחלפה

★ מעונין להחליף דירת 3 חדרים 2 כניסות נפרדות + טלפון במרכז ירושלים — בדירה קרובה לים לפנות טלפון 02-289907.

★ מעונינים להחליף דירה בירושלים לנתניה או בני ברק מ"ט באב. 02-528061.

★ מעונין בדירה בשפת הים 2 — 3 חדרים טלפון 02-535818.

בקור חולים

★ חברה ביקור חולים ע"י אגודת ישראל תל אביב יפו

חולים הזקוקים או המעונינים בביקורים בבה"ח או בבית, או עזרה אחרת מתבקשים לפנות לחברה ביקור חולים שע"י אגודת ישראל תל אביב יפו בהתאם דלהלן:

א. בית אגודי, רח' ברדיצ'בסקי 5, טל. 235844, 322152.

ב. ר' משה אלנבר בחנית לתשמישי קדושה בחצר בית הכנסת הגדול — רחוב אלנבי 110.

ג. ר' א. ג. ביבלה, דרך שלמה 142, טלפון 33032.

וכן ניתן להשאיל כלים לחולים הזקוקים לכך, בימים שני וחמישי במשרדנו רח' ברדיצ'בסקי 5 ת"א.

אבידות

★ נמצאה סיכה זהב בליל שבת תמוז בכותל המערבי 02-222468 לפנה"צ [illegible].

בבני ברק

למכירה

★ בהזדמנות 2 גדולים + פנת אוכל + הול, חזית, סוכה, סביבה שקטה במרכז, ארונות קיר ומזגן אויר טלפון 782638.

★ למכירה דירה בת 2½ + חצי חדר מטבח גדול ומהודר קומה על עמודים, דרום מערב בבני ברק לפנות לטלפון 702193.

★ מציאה למכירה ברמת אהרן דירת 3 חדרים + שיפורים קומה ראשונה על עמודים במחיר מפתיע! טלפון 785390.

★ דירה יפה בת 2½ חדרים ופינת אוכל ושיפורים רבים, בסביבה דתית ברחובות 03-959637.

★ דירה 2½ חדרים קפלן 10 בני-ברק טל. 703720.

★ למכירה דירה די הזוית 4 חדרים לוקסוס סוקולוב 28 דירה 6.

★ בבני ברק 2½ חדרים גדולים עמוס 4 ישקוביץ טל. 783944.

★ למכירה 2 חדרים לוקסוס קי"ב בבני-ברק סביבות בחמ"י טלפון — 785485, משעה 14.00.

★ למכירה דירה 2 חדרים ברחוב עקיבא במרכז, כניסה מיידית טלפון 794394.

★ למכירה בוידיניץ דירה 2 חדרים משופרת, לפנות טל. 765754 בין 5—1 אחה"צ.

★ למכירה דירת 2½ חדרים ברחוב בן-זכאי 29 בני ברק, משפחת גוטמן. 785948 אחרי 7 בערב פרט לשבת.

★ למכירה במרכז ב"ב דירה 1½ למכירה מיידית להתקשר טלפון 799745 בין השעות 4 — 6 אחה"צ.

★ בבני ברק 3 חדרים למכירה קומה ג' טלפון 782793.

★ בבני ברק ברחוב מימון 3 חדרים למכירה + ריהוט בנוי אלגנטי + 2 מזגנים ועוד! — 280,000, 918239 — 788739.

★ בבני ברק למכירה 2 חדרים גדולים הול וחצי הדר במקום יפה ושקט 27 מדרגות, סוכה מיזוג אויר וארונך קיר טלפון 783264.

★ דירת 3 חדרים חזית 3 כיווני אויר בדמי מפתח אפשר עם ריהוט בני ברק במרכז רבי עקיבא, לכניסה מידית טלפון 790091.

להשכרה

★ 3 חדרים להשכיר אפשרי מרוהט סוקולוב 29 ב"ב 798374.

★ בשכ"ה 3½ חדרים קי"א האדמו"ר מגור 3, אפשרי לתקופה ארוכה טל. 03-288506.

★ להשכיר דירה 2 חדרים לחצי שנה בהזדמנות טלפון בצהרים 783084 — יואל.

★ בבני ברק 3½ ריהוט מלא, בשכ"ה טל. 794067 — 612072.

★ להשכיר 2½ חדרים מרוהטים מלפון בירושלים רח' הפסגה מט"ו מב"א ל-20 יום טל. 02-525476, 02-232274.

★ 2 חדרים מרוהטים הול מואר, בשכ"ה רחוב ברסלב טל 795581.

★ להשכרה דירה 3 חדרים מיזוג אויר בבני ברק טל. 783468.

★ להשכיר 3 חדרים סוקולוב 29 בני ברק אפשרי מרוהט טלפון — 03-799207.

★ להשכיר 3½ חדרים חדשה ברמת אהרן לטלפן אחה"צ 5. 786405.

★ להשכיר דירה מפוארה בת 3 חדרים בקרית ישמח משה לפנות טל. 911180 — 752024.

בערי הארץ

★ ליד ישמח-משה למכירה דירות למשפחות מסורתיות, תנאי תשלום נוחים. 2 חדרים מ-133,000, 3 חדרים מ-166,500, 4 חדרים מ- — 192,500. "אפריקה ישראל להשקעות" בקיס 03-50281 או 03-751540.

★ בתל אביב דירת פאר 3 במלך כורש סדור ארכיטקטוני והיש חזית, מטבח אמריקאי + חימום טלפון 03-624796.

★ באשדוד לקייטנים! דירה 4 חדרים בקריה הדתית לשבועיים, לטלפן בבוקר — בצהרים 055-22933.

חליפות הריון

דוגמאות חדישות במבחר גדול

כלילת יופי

תל-אביב, רחוב דיזנגוף 109

טלפון: 231948

בבזר הבגדים אל יותר ★ בבזר הבגדים

נמל אשדוד שובת שוב

פרץ יהושע השבית את הנמל

אצלנו בבזר הבגדים הכל כרגיל

סחורה טובה, יפה וזולה מכולם

תתחוני ילדים סוג א'

בחצי המחיר

בזר

הצעות ובקוש עבודה

★ דרוש מנהל משק לבית-ספר תיכון. ת. ד. 16020 ירושלים.

★ מזכירה דתית מנוסה מעוניינת ב-6 שעות עבודה בבני ברק והסביבה טל. 794334.

מטפלות

★ דרושה מטפלה חרדית ל-5 ימים בשבוע טל. 701435.

★ דרושה אשה לטיפול ועבודות בית קלות 5 פעמים בשבוע תנאים טובים 782580.

★ דרושה אשה/בחורה לטפול בתינוקת + עבודות בית, לצלצל אחה"צ 02-532623.

★ דרושה מטפלה קבועה ברחוב עזרת תורה טלפון 536748.

★ דרושה בחורה לטפול בילד + עבודות בית מ-8.00 — 13.00, טל. 521250.

★ דרושה מטפלה בב"ב מ-1 — 9 751597.

עסקים

★ הזדמנות לרגל נסיעה בלוז למכירה (סאבו) דירה + פרנסה 520,000 מתאים גם לאדם שאינו רשאי לעבוד עבודה קשה. מלון "הגליל" צפת טל. 067-31247 או 770803.

★ להשכרה חנות מכולת במקום מרכזי בבני-ברק עם סידור קומפלט.

שידוכים

★ דרושה מטפלה ל-2 ימים בשבוע בבני ברק לטלפן בערב 793059.

★ דרושה מטפלת אחראית לילדה בת 1½ לחצי יום טלפון 793145.

★ לנאה גבוהה ובעלת מדות, מבוקש בעל רקע תורני מצוות המורה ת. ד. 658 בני ברק.

★ אלמן תלמיד חכם בעל השכלה מבוסס מעמד ציבורי מיוחד בהים נשואים כבן חמשים טל. 230689 ת. ד. 11410 תל אביב.

מכירות וקניות

★ היום למהי"ב 1 — 10 תקבלו מתנה גברשה להשמל להחר ילדים עבור עגלה תוצרת דאודאבי שתקנו בחנות פאר בני ברק ירושלים 36.

★ בהזדמנות! עקב חיסול העסק כל הקודם זוכה מכונת כביסה "זנוסי" 6 ק"ג 3,500 במקום 5.000, מכונת תפירה "זינגר" משוכללת 2,950, מערכת סטריאו "סוני" 239, רדיו, טייפ, + רמקולים 5950 במקום 7700, טייפ סרטים סוני "560" 7900 במקום 8900. לפנות טלפון 782110, 7 — 4, 1 — 9.

★ מחשבי כיס, מחשבים אלקטרוניים, קופות רושמות, מכונות כתיבה, מזכירות טלפון אוטומטיות, במחירים מיוחדים עם תשלומים טל. 02-281161.

★ טליתות, תפילין, מזוזות, ספרים ותשמישי קדושה, מחירים זולים ב"הזהר להב" אצל משה אונגר, חנות חדשה בחצר בית הכנסת הגדול בתל אביב אלנבי 110.

★ היום אחה"צ תקבלו מתנה נבחרת השמל להחר ילדים עבור עגלה תוצרת דוודאבי שתקנו בחנות "פאר" בני ברק ירושלים 36.

★ לקראת חג הסוכות הכצל"ם כל סוגי בדים — לסוכה — ירמיהו אורבאני בשיים לסכות ולתאות למרפסת, רחוב אילת 40 ת"א טלפון — 03-828696.

רהיטים

★ בדירה "לתגמא" בני ברק ר' עקיבא 133 קומה ב' 1 — 9, 7 — 4 אחה"צ, תצוגה מתמדת של חדרי שינה, ארונות קיר ומטבח, סלונים, חדרי אוכל ומטות נוער, הנחות למנויי התורה.

★ רהוט דירתך ב"זול, אדריכל חינם והוכי "יודל" רבי עקיבא 18, פתוח מ-4 — 7.

★ למכירה שלחן סלוני 6 — 2 כסאות במצב יפה טל. 701435.

מכוניות

★ למכירה בהזדמנות וספה 68 טל. 770803 ציין חבקוק 4 ב"ב.

★ השכרת רכב מכירת רכב וכל עסקי רכב במשרדי מוניות גאולה לשעבר, הישיבה 2 02-285333.

שיעורים

★ בירושלים מורה לטבור, מנגן ברשות השידור, נותן שעורים פרטיים במחירים נוחים, 02-30492, לא בשבת.

לוח היום

ב"ה, יום ו' י' אב תשל"ט

הדף היומי: ברכות ס'

משנה יומית: שביעית ב — ג, ח—א.

הלכה יומית: תענית תקסית, ה—ג.

זמני היום

סוף זמן ק"ש 8.18

זמן שקיעת החמה 7.48

מחר

זמן עמוד השחר 3.54

זמן נץ החמה 5.41

תורנות בתי מרקחת

ירושלים

ליל שבת: ג'בנם, הנאוי"ם 12.

שבת: ד"ר פרקש, הפלמ"ח 28.

מוצאי שבת: בית וגן, הפסגה 59.

תל אביב

ליל שבת: שלמה המלך, שלמה המלך 78. פרנקל, המלך ג'ורג' 28. יאני, יהודה הלוי 6.

שבת: נורדאו, בן יהודה 183. בוגרשוב, בוגרשוב 60. יאני, יהודה הלוי 67.

מוצאי שבת: בבלי, בן יהודה 174. פרנקל, המלך ג'ורג' 28.

בני ברק

ליל שבת: ארזי, המכבים 43.

רמת גן

ליל שבת: המגן, ביאליק 30.

שבת ומוצ"ש: גרמזה, ביאליק 50, רמת גן.

חיפה

ליל שבת: עליה, עליה 44.

שבת ומוצ"ש: בלפור, מסדה 1.

פתח תקוה

ליל שבת: פנסקר, פינסקר 22.

שבת ומוצ"ש: פישבין, חפץ חיים 6.

נתניה

ליל שבת: "נתניה".

שבת ומוצ"ש: "התרופה".

בת-ים

ליל שבת: רמת הנשיא, שלי הכהן 1.

שבת ומוצ"ש: בלפור, בלפור 1.

חולון

ליל שבת: שיינה, סוקולוב 70.

שבת ומוצ"ש: בריאות, קראוזה 46.

באר שבע

ליל שבת: ירושלים, הרצל 34.

שבת ומוצ"ש: אביב, שכון ב'.

הרצליה רמת השרון רעננה כפר סבא רמתיים

ליל שבת:

שבת ומוצ"ש: כפר רופלין" ויצמן 142, הרצליה פיתוח.

תורנות רופאים

ירושלים

משעה 8 בערב ועד שעה 7 בבוקר.

— תחנת מגן דוד אדום. רופאה מרפאה עם רופא פתוחה במקום למקרים דחופים במשך כל שעות היממה, טל. 101.

תל אביב

ד"ר הר'אבן, רח' אשטיין 6, טל. 443281; ד"ר סגל, רח' בלוך 32, טל. 247860; רופא תורן במגן-דוד-אדום, תחנת מגן דוד אדום — חיפה, — טלפון 101.

תורנות בתי חולים

ירושלים

ליל שבת: ילדים — בקור חולים. פנימית — שערי צדק. נשים כירורגית ועיניים — הדסה.

שבת ומוצ"ש: ילדים — שערי צדק. נשים — בקור חולים. פנימית כירורגית ועיניים — הדסה.

גוש דן

כל המחלקות — "תל השומר" מאיר, כפר סבא.

תל אביב

ליל שבת: רוקח הדסה — למחלקות פנימיות. איכילוב — למחלקות כירורגיות ואף אוזן וגרון.

שבת: איכילוב — לכל המחלקות.

חיפה

ליל שבת: רוטשילד — לכל המחלקות.

שבת ומוצ"ש: רמב"ם — לכל המחלקות.

המודיע

עתון יומי — ירושלים

המו"ל: בהסתדרות אגודת ישראל העולמית — הוועד הפועל.
העורך: יהודה לייב לוין.
המערכת: [illegible] ת.ד. 1306, טלפון 222858

— O —

מערכת לילה הדפוס: [illegible] ירושלים — [illegible] טלפון [illegible]

— O —

סניף ת"א: אלנבי 132 ת.ד. 1869 טלפון 624853

בשעות הערב: טלפון 228941

— O —

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ושגונן

— O —

סוכנויות "המודיע" בחו"ל לקבלת מנויים ומודעות בארצות הברית

Y. A. ZISHINSKY
1672 - 53rd Street
Brooklyn, N. Y. 11204
Tel. 851 - 5100
851 - 5046

באנגליה

S. HECHT
93 Fairholt Road
London N. 16 5EP
England
Tel. 01-800-6246

مكتين الأمل

אישים בלונדון מאהירים מהדירה זוחלת של החרם:

חברות בריטיות סרבו לספק לישראל ציוד לחדרי ניתוח בשל החרם הערבי

סכנה חמורה לעתידם של תלמידי רפואה יהודיים לאחר שסעודיה הציעה להעניק מענקים לביה"ח הגדול בלונדון בתנאי שמאת מקומות יוקצו ל־5 שנים לסעודים

[illegible]

(עתי"א)

רווחי החברות יקטנו ב־200 מיליון ל"י לאחר ש:

משבר יצוא פוקד את מפעלי הפוספטים והאשלג

היצוא הצטמצם ב־30 אחוזים והמשבר ימשך מחצי שנה עד שנה וחצי — מנכ"ל "כימיקלים לישראל" מ. מקלף ✶ צפויים פיטורים של 300 עובדים עראיים

[illegible]

משרד המסחר האמריקאי: חברות מסויימות נכנעו לחרם הערבי

[illegible]

גפני: הריפורמה תגדיל את משכורות השכירים

יוגדלו הקיצבאות למשפחות מרובות ילדים

[illegible]

500 שוטרים חסרים לתקן מחוז תל־אביב

אולם ירד אחוז הפשיעה במחוז

[illegible]

„20 אלף ל"י ברוטו תהיה משכורת טייס"

צוותי "אל על" דורשים לגלם משכורותיהם

[illegible]

גדר סביב בית־כנסת בחברון

הממשל הצבאי בחברון החל באחרונה בהקמת גדר סביב בית הכנסת ע"ש אברהם אבי־נו, שברובע היהודי העתיק בחברון.

בית הכנסת, שנהרס במאורעות הדמים בחברון ב־1929 התגלה באחרונה ע"י תושבים מקרית ארבע, שמצאו כי המקום הפך בשנים לדיר עזים. (ע)

הרצוג: המצרים לא ישובו להוציא את כח החירום

— כפי שעשה נאצר במלחמת ששת הימים

[illegible]

מעצרים בשכם בקשר לנסיון חבלה בב. ת. בן־גוריון

[illegible]

נהרג נער שרכב על אופניים

רוכב אופניים בן 14, נהרג ביום ה' בהתנגשות עם טנדר כאשר ניסה [illegible]

הנער אייל בשרי, מטירת שלום, ליד נס ציונה, נהרג במקום. המשטרה פתחה בחקירה. (ע)

צי"ם נקנסה על זיהום נמל חיפה

חברת השיט הישראלית "צי"ם" חוייבה בקנס של 11 אלף ל"י באשמת זיהום מימי נמל חיפה.

"בית המורה — בית יעקב"
תל אביב, רבי יצחק אלחנן 4
ת.ד. 29111 טל. 59392

הודעה

הרינו להודיע בזה למשתלמות ב"בית המורה"
שהמבחן בפסיכולוגיה
יערך אי"ה ביום שלישי, י"ד לח"ע בשעה 4 אחה"צ בבנין הסמינר

ההנהלה

לאחר טיסה משותפת של 44 שעות סביב כדור הארץ:

„אפולו" ו„סיוז" נותקו בחלל ומתכוננות לנחיתות נפרדות

"סיוז" בנחת ביום שני ולעומתה "אפולו" תנחת ביום חמישי ✶ הקוסמונאוטים לבשו חליפות חלל בעת ההינתקות מטעם זהירות ואילו ב"אפולו" לבשו חולצות

[illegible]

תיק פרץ ימסר היום ליועץ המשפטי לממשלה

[illegible]

אגודת חסידי ראדזין באה"ק
בנשיאות כ"ק מרן האדמו"ר הרה"צ
רבי אברהם יששכר אנגלרד שליט"א

בזה הננו מתכבדים להזמין את כל אנ"ש ואת אוהדי בית איזביצא וראדזין לסעודות הילולא שתתקיימנה אי"ה ביומא דהילולא

של כ"ק מרן **האדמו"ר מראדזין**
ה"בית יעקב" זצ"ל

ביום שלישי פ' עקב זור לט"ו באב תשל"ה (22.7.75) בשעה 8.30 ערב, במקומות הבאים:

✶ בבית המדרש המרכזי של חסידי ראדזין בישראל בבני־ברק רח' אחרונוזון 8 (עבור אזור תל אביב והסביבה)
בהשתתפות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

✶ בבית החסידים דראדזין בירושלים — בבנין ישיבת "חיי עולם" רחוב גאולה

✶ בבית החסידים דראדזין בחיפה רח' גאולה 20

✶ בבית החסידים דראדזין בנתניה שד' ויצמן 17

✶ בבית החסידים דראדזין בפ"ת רח' מונטיפיורי 46 פנת הרצל

אגודת חסידי ראדזין באה"ק

ברכת מזל טוב

לחברנו העסקן הנכבד
מוהר"ר **יודא ארי' גובנר** הי"ו
לנשואי בתו תחי' עב"ג הי"ו בשעטו"מ

יהא הבנין לבנין עדי עד ויזכה לראות מהם דורות ישרים מבורכים לתפארת בית אבות

מרכז אגודת ישראל, ירושלים
המועצה והמזכירות

תודתנו העמוקה מקרב הלב נתונה לידידנו העסקן הדגול, נציגנו במועצת העיר נתניה, ע"ד

ר' **נחמיה זלביץ** הי"ו
סגן ראש עירית נתניה

על הצלחתו בפעולותיו להשגת חוף הרחצה הנפרד עם המורד המרכזי מול קרית צאנז, עבור צבור שומרי תורה ומצוות

הנהלת מלון "גלי צאנז" — תושבי קרית צאנז

הופיע

קול ישראל

גליון ג'

בתוכן:

לקראת ישיבת הועד הפועל העולמי של אגודת ישראל בירושלים
ויעשו כולם אגודה אחת
הרב מנחם פרוש

מן הספקנות אל חיזוק היסודות
מ. ע' דרוק

אחרי התועדות מעשים
הרב משה בלוי זצ"ל

✶ ✶ ✶

חיזוק אגודת ישראל ערובה לגאולתנו
הגאון האדיר רבי חיים שמואלביץ שליט"א
כתבה מצולמת על חגיגות סיום הש"ס

✶ ✶ ✶

שלושים לפטירת הגרי"מ חברוני
הקרבה רוחנית לשם זיכוי הרבים
הגאון רבי משה חברוני זצ"ל
מסלבודקא לחברון ומחברון לירושלים
הרב יעקב הכהן

✶ ✶ ✶

מאורעות הדמים בחודש מנ"א תרפ"ט
הרב ש. ז. זוננפלד

✶ ✶ ✶

להשיג בקיוסקים ובמשרדי אגודת ישראל ירושלים
רח' פרס 2 טל. 222263 ת.ד. 518

חוג בני תורה
שע"י הסתדרות צעירי אגודת ישראל בא"י
המחלקה לנופש ולהבראה

הננו להודיע לבאי בית ההבראה באור־משה (קדמה)

שבית ההבראה יפתח
אי"ה ביום ראשון י"ב מנחם אב

האוטובוסים למקום:
מת"א — קו בס. 371 כל 30 דקות עד הכניסה למושב.
מירושלים — אוטובוס הנוסע לבאר שבע, עד קסטינה ומקסטינה עם קו 371 עד הכניסה למושב
רכב של בית ההבראה יכניס את הבאים למושב בין השעות 10.00—12.00 בבוקר כל 10 דקות
בברכת הבראה מהנה

ההנהלה

פעילים יד־לאחים
פעילי המחנה התורתי בישראל

מפעל "אהלי תורה"
לבני הישיבות מעיירות הפיתוח והפרברים

לימי "בין הזמנים" של חודש מנחם אב תשל"ה מקיימים אנו מסגרת תורנית מיוחדת עבור בני הישיבות מעיירות הפיתוח ופרברי הערים:
"אהלי תורה" במחזור הנוכחי יתקיימו במקומות כדלקמן:

מרכז ודרום:	צפון:	
תל אביב	קרית שמואל	חיפה (העיר)
ראש העין	קרית שמונה	חיפה (חליסה)
רחובות	תל חנן	טבריה — (העיר)
בת ים / חולון	צפת	טבריה (שכון ד')
אחיעזר	מגדל העמק	בית שאן
אור יהודה	נהריה	עפולה
רמת השרון	קרית אתא	מעלות
בית שמש	עכו	טירת הכרמל
אשדוד		
יבנה		

המטרה:

אהלי תורה אלו יהוו מסגרת תורנית מקומית מגובשת אשר תעודד ותחזק את בני הישיבות הגדולות, הקטנות וה"מתיבתות" המתגוררים בעיירות הפתוח ובפרברי הערים הגדולות, וימנעו סכנה של ירידה רוחנית בעקבות השפעת הרחוב ההרסני.

במסגרת זו יקבע מרכז תורני מקומי בו ייקבעו זמנים לתפילה בצבור ברוח ישיבתית, יקבעו סדרי לימוד בחברותות. ראשי ישיבות ומנהלים רוחניים — אורחים, ישמיעו שעורי תורה ושיחות מוסר, כן תתקיימנה מסיבות תורניות שונות וכנסים תורניים עבור הצבור המקומי להתעוררות, חיזוק הדת והרמת קרן התורה.

אהלי תורה אלו ישקדו על פיתוח יוזמה עצמית של בני־הישיבות המקומיים בהחדרת אווירה תורנית במקומות מגוריהם תוך עמידה על משמר חיזוק הדת וביצור אווירה רוחנית במקום.

מפעל "אהל תורה" יפתח אי"ה ביום שלישי י"ד מנחם־אב תשל"ה

פרטי התכנית נשלחו אישית למרכזים ולמשתתפים.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמרו חזק

לפרטים נוספים לפנות: משרד פעילים — יד לאחים בני ברק, רח' בלז 1. טל. 03-783577

קריאת קודש

עשרות בני תורה יתנדבו למבצע הצלת נפשות!
לרישום ילדים למתיבתות וישיבות קדושות במסגרת 22 קייטנות יום שיאכלסו 1500 ילדים מקרית שמונה בצפון עד באר שבע בדרום,
בתאריך י"ט מנחם אב — כ"ט מנחם אב.

אנו קוראים לך להצטרף למתנדבים בעם ולהציל את ילדי ישראל מסביבתם הקלוקלת והכפרנית ולהכניסם תחת כנפי השכינה.

היה אתה בין מצילי ומזכי הרבים
היה שותף להצלת אחיך התועים והאובדים

לקבלת פרטים: טל. 784979 בשעות 7.30—9.00 בבוקר

חוג בני תורה
שע"י צעירי אגודת ישראל
המחלקה לסידור ילדים
ת. ד. 153 ב"ב

דרוש אדם מבוגר
לעזרה לישיש
בשעות אחה"צ ביום
ברחוב תל־אביב
לפרטים: 03־733976 8.30—9.00

לכולל בפתח־תקוה
מתקבלים **אברכים**
מצויינים
המעונינים יפנו בצרוף תולדות חיים והמלצות ל־ת.ד. 590 פ"ת

חוג בני תורה
שע"י צעירי אגודת ישראל
המחלקת מב"ת — מפעל תומכי תורה

היום החל!
מבצע ענק להלבשה כללית

בימים א'—ה' י"ב—ט"ז מנחם אב
בין השעות 5 אחה"צ — 9 בלילה
בסניף צא"י רח' שטראוס 21 ירושלים